

LAPIN ELY-KESKUKSEN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2011

1	JOHDON KATSAUS	4
2	TOIMINNAN VAIKUTTAVUUS	6
2.1	Alueellisen kilpailukyvyyn ja väestön hyvinvoinnin edistäminen	6
2.1.1	Taloudellisen tilanteen edellyttämät elvytystoimet	7
2.1.2	Yritystoiminnan uudistaminen	8
2.1.3	Aluerakenteen kehittäminen ja liikennejärjestelmän toimivuus	9
2.1.4	Maaseudun elinvoimaisuus ja elinkeinot	11
2.1.5	Osaaminen, koulutus ja kulttuuri	14
2.1.6	Väestön ikääntyminen ja työvoimapolitiikka	16
2.1.7	Maahanmuutto ja kotouttaminen	17
2.2	Ilmastonmuutoksen hillintä ja kestävä kehityksen edistäminen	18
2.2.1	Kestävä yhdyskuntakehitys ja hyvä elinympäristö	18
2.2.2	Ilmastonmuutoksen hillintä ja siihen sopeutuminen	18
2.2.3	Ympäristönsuojelu ja ekotehokkuus	19
2.2.4	Luonnonsuojelu	21
2.2.5	Vesivarojen käyttö ja hoito	22
2.3	ELY-keskuksen erikoistuminen	23
2.4	TE-toimistojen ja työvoiman palvelukeskusten toiminta	25
2.5	AHTI-yksikön toiminta	25
2.6	ELYjen tietohallintoyksikön toiminta	25
2.7	ELYjen talous- ja henkilöstöhallintoyksikön toiminta	25
2.8	ELYjen yhteiset viestintäpalvelut –yksikön toiminta	26
3	TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS	26
3.1	Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus	26
3.2	Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	27
3.3	Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus	30
4	TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA	32
4.1	Palvelukyky ja suoritteiden laatu	32
4.1.1	ELY-keskuksen palvelukyky ja suoritteiden laatu	32
4.1.2	TE-toimistojen palvelukyky ja suoritteiden laatu	34
5	HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN	35
5.1	ELY-keskuksen (pl. TE-toimistot) henkilöstö	35
5.1.1	ELY-keskuksen (pl. TE-toimistot) henkilöstön määrä, henkilöstön rakenne ja henkilöstökulut	36
	Henkilöstön määrä ja rakenne	37
	ELY-keskuksen ikäjakauma	37
	ELY-keskuksen koulutusaste/koulutustasoindeksi	38
	ELY-keskuksen työajan käyttö ja työvoimakustannukset	39
5.1.2	ELY-keskuksen (pl. TE-toimistot) työhyvinvointi	39
	ELY-keskuksen henkilöstön VMBaron indeksit	39

	ELY-keskuksen lähtövaihtuvuus	40
	ELY-keskuksen sairauspoissaolot, työterveyshuolto ja työkunnon ja työtyytyväisyyden edistäminen	40
5.1.3	ELY-keskuksen (pl. TE-toimistot) osaaminen ja aineeton pääoma	41
5.2	TE-toimistojen henkilöstö	41
5.2.1	TE-toimistojen henkilöstön määrä, henkilöstön rakenne ja henkilöstökulut	41
	TE-toimistojen henkilöstön rakenne	42
	TE-toimistojen ikäjakauma	43
	TE-toimistojen koulutusaste/koulutustasoindeksi	43
	TE-toimistojen työajan käyttö ja työvoimakustannukset	44
5.2.2	TE-toimistojen työhyvinvointi	44
	TE-toimistojen lähtövaihtuvuus	44
	TE-toimistojen sairauspoissaolot, työterveyshuolto ja työkunnon ja työtyytyväisyyden edistäminen	45
5.2.3	TE-toimistojen osaaminen ja aineeton pääoma	45
6	TILINPÄÄTÖSANALYYSI	46
6.1	Talousarvion toteutuminen	46
6.2	Tuotto- ja kululaskelma	46
7	SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA	47
8	YHTEENVETO HAVAITUISTA VÄÄRINKÄYTÖKSISTÄ	49
9	ALLEKIRJOITUKSET	50
LIITE 1	TALOUSARVION TOTEUMALASKELMA	50
LIITE 2	TUOTTO- JA KULULASKELMA	50

1 JOHDON KATSAUS

Lapin ELY-keskus on elinkeinojen, työmarkkinoiden ja maaseudun muuttuviin tarpeisiin vastaava valtion kehittämis- ja palvelukeskus.

ELY-keskus edistää luonnon ja ympäristön suojelua sekä luonnonvarojen ja alueiden kestäväää käyttöä. Se tarjoaa toimivan liikennejärjestelmän ja turvallisen tieverkon kansalaisten ja elinkeinoelämän tarpeisiin ja vastaa tienpidosta ja julkisen liikenteen järjestämisestä toimialueellaan.

Lapin ELY-keskuksen visio vuodelle 2015:- asiantuntevaa palvelua ja aluekehittämistä. Visiota on tarkennettu alla olevaan taulukkoon.

Palvelu- ja kehittäjä-organisaatio	Asiakaslähtöisyys	Kansainvälisyys	Asiantuntemus ja luotettavuus
<ul style="list-style-type: none">• analysoimme toimintaympäristöme kehitystä ja ennakoimme tulevia muutoksia• vaikutamme toiminnallamme, palveluillamme ja rahoituksellamme myönteiseen aluekehitykseen• tuotamme ja hankimme laadukkaita palveluita	<ul style="list-style-type: none">• tunnistamme asiakkaittemme ja sidosryhmiemme tarpeet ja vastaamme niihin• kehitämme palveluitamme proaktiivisesti	<ul style="list-style-type: none">• hyödynnämme pohjoisen sijaintimme mahdollisuudet• ennakoimme kansainvälistyvän elinkeinoelämän muutokset	<ul style="list-style-type: none">• arvostamme asiantuntevaa henkilöstöämme ja edistämme työhyvinvointia• toimimme tehokkaasti ja tuloksellisesti• olemme haluttu yhteistyökumppani

Lapin ELY-keskuksen arvot ovat: asiakaslähtöisyys, osaaminen, yhteistyö ja avoimuus. Arvot on määritelty valtakunnallisesti ja niiden avaaminen Lapin ELYn toiminta-ohjeiksi tehdään vuonna 2012.

ELY-keskuksen toisena toimintavuonna vahvistettiin yhtenäisen viraston toimintaa mm. johtamisjärjestelmän uudistamisella, poikkihallinnollisilla tiimeillä, strategia- ja asiakkuustyössä sekä yhdenmukaistamalla henkilöstöpolitiikkaa. Maakunnallinen yhteistyö ja sidosryhmäyhteistyö oli tiivistä. Lapin ELY laati vuoden lopussa sidosryhmälinjaukset.

ELY-keskuksessa nostettiin CAF-itsearviointin pohjalta tärkeimmiksi kehittämishankkeiksi vuosille 2012 ja 2013 strategisen tulossopimuksen konkretisointi, henkilöstösuunnittelun kehittäminen sekä henkilöstön osaamisen kehittäminen. Taloustilanne oli erittäin tiukka ja henkilöstövoimavarat niukkenivat vuoden aikana.

Toiminnan vaikuttavuus ja tulokset olivat hyvät. Alueelliseen kilpailukykyyn ja väestön hyvinvoinnin edistämiseen liittyvät tavoitteet saavutettiin yhtä lukuun ottamatta. Elinkeinojen edistämisessä, yritystoiminnan uudistamisessa, osaamisen kehittämisessä ja työvoima-asioissa oli tuloksellinen vuosi. Kehittämistoimia toteutettiin erityisen paljon ja erityisesti yrityksiin kanssa yhteistyössä toteutettavia hankkeita oli paljon.

Maankäytön suunnittelun ja liikenteen yhteensovittamisessa tehtiin yhteistyötä sekä ELYn sisällä että Lapin liiton kanssa. Lapin liikennejärjestelmäsuunnitelma valmistui loppuvuodesta. Maantieverkon päivittäinen liikennöitävyys on pystytty turvaamaan, mutta tiestön kunto heikenee erityisesti päätieverkon ulkopuolella. Päälysteiden uusimiseen ei ole enää juurikaan mahdollisuuksia muualla kuin päätieverkolla. Päätieverkollakin on ongelmia. Rovaniemen ja Kittilän välisen kantatien 79 vanhan Kaukosen sillan kunto on alkanut nopeasti huonontua. Huono kunto johtaa tarpeeseen rajoittaa raskasta liikennettä ja siitä puolestaan aiheutuu suuria lisäkustannuksia kuljetuksille.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyt ja ympäristönsuojelun valvontatehtävät hoidettiin joutuisasti ja hyvin. Merkittävien kaivoshankkeiden lisäksi myös tuulivoimahankkeet ovat edelleen lisääntyneet. Hankkeiden arviointiprosessit pystyttiin hoitamaan laadukkaasti ja pääsääntöisesti säädettyjä aikatauluja noudattaen, joskin resurssit olivat sidottuja näihin tehtäviin. Tämän vuoksi muita tehtäviä jouduttiin priorisoimaan. Vuoden 2012 osalta kehitys YVA - hankkeiden määrän osalta näyttää edelleen kasvavan.

Ympäristöasioissa painopiste oli matkailukeskusten, kaupunkien ja kuntakeskusten rakennettujen ympäristöjen hoidossa, vesihuollon ja tulvasuojelun tukemisessa, rakennettujen vesistöjen käytön edistämisessä, kulttuurin, vapaa-ajan palveluiden ja asumisen viihtyisyyden parantamisessa sekä luontomatkailun edistämisessä. Lapin ilmastostrategia ja Lapin alueellinen jätesuunnitelma ovat valmistuneet vuonna 2011. Lapin ELY - keskukselle myönnettiin merkittävä Life+ hanke metsiensuojeluohjelman (METSU) toteuttamiseen.

Lapin ELY-keskuksen toimintamenot vuonna 2011 olivat noin 16 milj. euroa. Toimintamenoilla palkattujen henkilöiden osuus oli 259,53 henkilötyövuotta. Henkilöstökulut olivat selkeästi toimintamenojen suurin kustannuserä, jonka osuus kaikista toimintamenoista oli liki 80 %. Lapin ELY-keskuksen alueella toimivien TE-toimistojen toimintamenot vuonna 2011 olivat noin 8,1 milj. euroa. Toimintamenoilla palkattujen henkilöiden osuus oli 148,55 henkilötyövuotta. Palkkojen osuus toimintamenoista oli noin 77 %. Lapin ELY-keskuksen siirtyvä saldo oli vain 54 183,67 euroa ja TE-toimistojen 1.054.624,71 euroa.

Lapin ELY-keskuksessa jatkettiin ELY-keskusten konseptin mukaista toimitilasuunnittelua ja ELY-keskus tulee sijoittumaan samoihin tiloihin elokuussa 2014.

Kokonaistyytyväisyysindeksi VM-barossa nousi edellisestä vuodesta ollen 3,24, joka oli hiukan huonompi kuin ELYissä keskimäärin (3,27). Tavoitteeksi oli asetettu 3,5, josta jäätiin jonkin verran. TE-toimistojen kokonaistyytyväisyysindeksi nousi hieman ja oli 3,27, joka oli sama kuin TE-toimistoissa keskimäärin.

Vuoden 2012 taloudellinen tilanne näyttää erityisen haastavalta toimintamenojen suhteen. Kaikki eläköityvät

virat jätetään täyttämättä ja säästöjä haetaan kaikesta toiminnasta.

2 TOIMINNAN VAIKUTTAVUUS

Painopiste A

Alueelliseen kilpailukykyyn ja väestön hyvinvoinnin edistämiseen liittyvät toiminnalliset tulostavoitteet

	Vuosi 2010		Vuosi 2011	
	Tavoite	Toteuma	Tavoite	Toteuma
Uusien yritysten määrä	200	288	270	311
Vaikeasti työllistyvien määrä	5 500	6 168	6 000	5 865
Rekrytointiongelmia kokeneiden toimipaikkojen osuus, enintään %	27 %	30 %	22 %	32 % *
Virta yli 3 kk:n työttömyyteen, %	33 %	23,1 %	26 %	22,3 %
Kansainvälisen t&k&i-rahoituksen hyödyntäminen	10	6	10	10

* ennakkotieto

Painopiste B

Ilmastonmuutoksen hillintään ja kestävä kehityksen edistämiseen liittyvät toiminnalliset tulostavoitteet

	Vuosi 2010		Vuosi 2011	
	Tavoite	Toteuma	Tavoite	Toteuma
Teollisuuden yhdyskuntien fosforikuormitus vesistöihin enintään, tonnia/vuosi	28	27	28	tietoa ei saatavilla
Teollisuuden ja yhdyskuntien typpikuormitus vesistöihin enintään, tonnia/vuosi	1 000	997	1 000	tietoa ei saatavilla
Maatalouden fosforitase enintään	10	4,5	10	3,4
Maatalouden typpitase enintään	57	47,4	57	44,0
Kaatopaikalle loppusijoitettava yhdyskuntajäte enintään, tonnia/vuosi	63 000	67 000	63 000	tietoa ei saatavilla
Luonnonsuojelulain mukaan perustetut ja suojeluun varatut valtion alueet, hehtaaria	1 430 984	1 460 415	1 430 984	tietoa ei saatavilla
Yksityiset luonnonsuojelualueet, hehtaaria	448	6 800	448	556
Luontotyyppien ja erityisesti suojeltavien lajien esiintymispaikkojen rajaamispäätökset	20		20	5
Elintarviketeollisuuteen ja laatuun liittyvien valvontasuunnitelmien toteuttamisaste, %	90 %	83 %	90 %	tietoa ei saatavilla

Tulostavoitteiden toteutumista on kuvattu painopistealueiden teksteissä.

2.1 Alueellisen kilpailukykyyn ja väestön hyvinvoinnin edistäminen

2.1.1 Taloudellisen tilanteen edellyttämät elvytystoimet

Lapin ELY-keskuksen ESR-osarahoitteinen Yrittäjyysuhankekokonaisuus vastaa esr-yritysrahoituksella yritysten kilpailukyyn vahvistamisen ja toiminnan jatkuvuuden turvaamisen tavoitteiden saavuttamisessa Lapin alueella. Valtakunnallisten ja alueellisten pk-yritysten kehittämispalveluiden avulla yritysten liiketoimintaosaamisen kehittämistä suoraan tai seudullisten toimijoiden kautta rahoitettiin noin 2 miljoonalla eurolla. Tuotteistettuja palveluja liiketoiminnan kehittämiseen käytti 170 yritystä. Käytetyimpiä tuotteita olivat Terveysttamispalvelu, eAskel, PK-LTS ja ProStart. Pitkäkestoisissa liikkeenjohdon koulutusohjelmissa mukana oli 122 yritystä.

Vuonna 2011 lanseerattiin yksi uusi pk-yritysten palvelutuote Koutsi – osaamistarpeiden arvioinnin ja koulutussuunnittelun kehittämissuunnitelma ja otettiin tehokäyttöön pk-yritysten lyhytkestoiset koulutukset, joita toteutetaan kuntien ja muiden seudullisten yrityspalveluyhteistyökumppaneiden esityksistä. Hankkeen resurssein kehitettiin ja osittain jo kilpailutettiin liiketoiminta-, palvelu- ja tuotemuotoilun kehittämissuunnitelma, yrityskehittämisen teemapäivät, aineettomien oikeuksien teemapäivät sekä alueellinen pk-yritysten pitkäkestoinen valmennusohjelma, jotka tulevat jakeluun vuonna 2012.

Seudullisesta yrityspalveluyhteistyöstä sovittiin kirjallisin sopimuksin ja verkoston koordinaatiovastuu seutasolla siirtyi ELY-keskukselta seudullisille toimijoille. Seuduilla käynnistyivät yhteistyön kehittämiseen liittyvät keskustelut toimijoiden työnjaoista, palveluprosesseista sekä toiminnan seurannasta sekä yrityssuomi.fi:n seutunäkymien valmistelu. Kehittämistyössä käytettiin osittain Y4-konseptia. Lisäresurssia yritysten perustamis- ja kehittämissuunnitelmien rahoitettiin saamelaisalueelle.

Olemassa olevien yritysten toiminnan jatkuvuutta turvattiin vahvistamalla pk-yritysten kilpailukykyä mm. liiketoimintaosaamisen kehittämisen, tuottavuuden nostamisen ja kansainvälistymisedellytysten parantamisen kautta.

Lapin ELY-keskus myönsi yritysrahoitusta yhteensä 13,1 miljoonaa euroa vuonna 2011. Tästä yritysten kehittämissuunnitelman osuus oli 10,4 miljoonaa euroa. Samoin kuin vuosina 2009 ja 2010, myös vuonna 2011 yritysten kehittämissuunnitelma myönnettiin korotetuilla prosenteilla ja muutenkin myöntökriteerejä lievennettiin, jotta työllisyyttä lisääviä investointeja saatiin käyntiin. Hankkeilla tuettiin vahvasti kylmä- ja talvitestausklusteriin liittyviä hankkeita, puualan hankkeita sekä konepaja- ja rakennustarviketeollisuutta: toimialoista eniten tukea myönnettiin sahatavaran valmistukseen (2,8 milj. €), testaustoimintaan (1,2 milj. €) sekä matkailuun tarjoamaan toimintaan (1,0 milj. €).

Yritysten kanssa yhdessä järjestettäviä yhteishankintakoulutuksia hankittiin vuonna 2011 yhteensä 22 kappaletta. Ulkomaisten elinkeinoharjoittajien oleskelulupiin annettiin 17 arviointia.

Työllisyysperusteista investointiavustusta kohdennettiin uusien ja laajenevien kuntien teollisuusalueiden kunnallistekniikan osarahoittamiseen lähinnä kaivospaikkakunnille. Lisäksi kunnallistekniikan osarahoittamista kohdennettiin matkailualueiden perusrakenteeseen ja luontomatkailukohteisiin. Investointien kokonaiskustannukset olivat yhteensä n.3 milj. euroa, josta investointiavustuksen osuus oli n.1 milj. euroa.

Vuonna 2011 Lapin ELY -keskuksella on ollut käynnissä 7 matkailun toimintaedellytyksiä parantavaa ympäristö- ja vesivarojen käytön investointihanketta. Näitä ympäristö-, vesihuolto-, reitistö- ja vesistömatkailuhankkeita on toteutettu yhteistyössä kuntien ja yritysten kanssa Kemijärven, Pelkosenniemen, Posion, Sallan, Savukosken ja Kemin alueilla sekä Saariselän

ja Ylläksen matkailukeskuksissa. Hankkeiden kustannukset ovat yhteensä noin 8,3 miljoonaa euroa ja niitä on tuettu EU:n rakennerahaston määrärahoilla.

2.1.2 Yritystoiminnan uudistaminen

Lapin ELY saavutti tulostavoitteensa yritystoiminnan uudistumisessa. Uusia yrityksiä syntyi edellistä vuotta enemmän ja tavoite ylitettiin selvästi. Kansainvälisen t&k&i-rahoituksen hyödyntäminen oli tavoitteen mukaista.

Yrittäjyysuhankekokonaisuus vaikutti yritystoiminnan uudistamiseen Yrityksen perustamisen teemapäivillä ja niihin kuuluvilla henkilökohtaisilla sparrauksilla, ProStart ja TuoteStart – palveluilla, Yrittäjävalmennuksella verkossa sekä seudullisen yrityspalveluverkoston osamista sekä verkostoyhteistyötä ylläpitämällä ja kehittämällä. Keskeisenä välineenä tässä ovat pk-yritysrahoituspalveluiden ja –tuotteiden koulutuspäivien lisäksi säännölliset maakunnalliset ja seudulliset yritysneuvojatapaamiset. Tämän lisäksi Yritysneuvojavalmennuksia on Lappissa toteutettu yhteensä 5 kappaletta ja niihin on osallistunut lähes 120 seudullista ja alueellista yritysneuvojaa tai vastaavia tehtäviä hoitavaa henkilöä.

Uusien innovaatioiden ja liikeideoiden arvioinnin ja kehittämisen tueksi Lapin ELY-keskukseen palkattiin maaliskuun alusta alkaen innovaatioasiantuntija yhteistyössä Lapin korkeakoulukonsernin ja Keksintösäätiön kanssa. Tämän seurauksena alueella käynnistyi toukokuussa Tuoteväylä-palvelukokonaisuus. Innovaatioasiantuntijalle tuli uusia ehdotuksia 10kk:n aikana kaikkiaan 143 kpl (koko vuoden tavoite 120 kpl), joista Tuoteväylässä käsiteltiin 31 kpl. Muille toimijoille ennen Tuoteväylä-arviointia ohjattiin 42 kpl. Keksintösäätiön liikeidean kehittämispalveluun ohjattiin neljä kpl ja muille toimijoille Tuoteväylä-arvioinnin jälkeen ohjattiin 14 kpl. Edellisten lisäksi annettiin henkilökohtaista neuvontapalvelua puhelimitse, sähköpostitse ja mm. tapaamisten yhteydessä.

TULI-rahoitus siirtyi vuoden lopussa Tekesiltä Keksintösäätiölle. Innovaatioasiantuntijan ja Lapin ammattikorkeakoulujen edustajien kanssa haettiin yhteistä Tulirahoitusta Rovaniemen ja Kemi-Tornion ammattikorkeakoulujen kanssa. Rahoitusta myönnettiin yhteensä 60 000 € Tuoteväylätoiminnan seurauksena käynnistettiin Lapin korkeakoulukonsernin laboratorioiden kanssa useita tuotekehityshankkeita ja alueen erityisosaamista markkinoitiin myös muiden Tuoteväyliä hyödynnettäväksi.

Kansainvälisen liiketoiminnan kehittäminen, kansainvälistymisstrategiat, kansainvälistymiskonsultointi, valmennus ja kansainvälistymisen operatiivinen toiminta kohdistui kaikkiaan 234 yritykseen eri puolilla Lappia. Joulukuussa käynnistyi ESR-osarahoitteinen Go Global –kansainvälistymisvalmennus, johon laajan tarvekartoituksen jälkeen hyväksyttiin 13 kasvuyritystä. Käynnissä oli edelleen myös yhteistyössä Finpron ja Rovaniemen Kehitys Oy:n kanssa toteutettava Lappi Grow Now–valmennus, jossa mukana on 15 kasvuhakuista yritystä. Pitkäkestoiisiin kansainvälistymisvalmennuksiin osallistui yhteensä 28 yritystä.

Yhteisvientihankkeisiin Lapista on osallistunut 26 yritystä: vientiverkostohankkeisiin 14 turva-, matkailu- ja ympäristöalalta, sekä näyttelyihin ja messuille 12 yritystä. Kansainvälisistä t&k&i-rahoitusmahdollisuuksista viestittiin kohdennetuille asiakasryhmille ja EU:n puiteohjelma-, EUREKA ja Eurostars-ohjelmiin saapui kymmenen hakemusta. Asiakkaita neuvottiin ja aktivoitiin kansainvälistymiseen, uusien liiketoimintamahdollisuuksiin, teknologiayhteistyöhön ja verkostojen syntyyn tähtäävissä 7 tilaisuudessa, joissa osallistujia oli yhteensä 163.

Lapin ELY-keskus on osa Enterprise Europe Network-yritystukiverkostoa, joka toimii 50 maassa käsittäen 3000 asiantuntijaa. Valikoiduille asiakasryhmille on viestitetty verkoston palveluista, liittyen mm. EU:n sisämarkkinoihin ja kontaktitapahtumiin. Yrityksiä on myös aktivoitu osallistumaan noin 15 TEM:n vienninedistämismatkaan eri puolille maailmaa.

Lappilaisten yritysten Venäjä-osaamisen vahvistamiseksi käynnistetyn Venäjän kaupan edistämisen ESR-hankkeen koulutuksiin osallistui 65 yrityksestä 120 henkilöä ja 18 sidosryhmäorganisaatiosta 105 henkilöä. Lyhytkestoisia koulutustilaisuuksia järjestettiin 7 kpl sekä yksi lappilaisten yritysten kontaktimatka Murmansiin ja yksi murmanskilaisten yritysten kontaktimatka Lappiin.

Lapin ELY-keskus osallistui aktiivisesti yritysasiakkuusstrategian valtakunnalliseen laatimiseen ja jalkauttamiseen alueella. Pk-yritysten kasvun ja kansainvälistymisen edistämiseksi hyödynnettiin Yrittäjäyryshankkeen palvelutarjontaa, rahoituspalveluita sekä yhteishankintakoulutusta. Lapista kaksi yritystä valittiin mukaan KasvuVäylä –toimintakonseptiin sekä yksi yritys pääsi mukaan nuorten innovatiivisten yritysten rahoitukseen.

Asiakkaiden aktivoimiseksi käynnistämään kysyntä- ja kuluttajalähtöisiä innovaatioita kansainvälisille markkinoille on järjestetty tilaisuuksia, joissa potentiaalisille asiakkaille on kerrottu rahoitusmahdollisuuksista ja esitelty esimerkkejä hankkeista. Lapin ELY on ollut mukana valtakunnallisissa videoneuvottelutapahtumissa, joissa on annettu virikkeitä kv-valmiuksien kehittämiseen (FutureSessiot) ja konkreettista neuvontaa Tekesin rahoituksen hakemiseen. Lapin ELY osallistui seitsemään FinnNoden FutureSessioon, joihin lähetettiin kutsuja yhteensä 158 kpl. FutureSessioista toteutui kaksi.

Uusien yritysten syntymistä edistettiin rahoittamalla selvityksiä uusien liikeideoiden pohjaksi ja haastavien t&k&i-hankkeiden valmisteluun. Myönteisiä valmistelurahapäätöksiä tehtiin 12 kpl yhteensä 140 680 €edestä. Valmistelurahahankkeiden todellinen käsittelyaika oli 28 päivää (tavoite 30 pv).

Yritysten kasvuun ja kansainvälistymiseen tähtäviä t&k&i-hankkeita rahoitettiin 754 000 eurolla yhteensä kymmenen kpl. Rahoitetut hankkeet tukivat alueellisen innovaatiostrategian mukaisten klustereiden, kuten teollisuuden sovellettujen järjestelmien ja etäteknologioiden sekä luonnonvara- ja kestävä kehityksen osaamisen ja testaustoimintaa arktisissa olosuhteissa, kasvua. Kolme yrityshankkeista kohdistui Tekesin ohjelmiin: Vapaa-ajan palvelut, Poltto-kenno sekä Vene-ohjelma. 60 yritystä osallistui Tekesin lisäksi myös julkisen tutkimushankkeiden rahoitukseen vuonna 2011. Sekä edellä mainitut että valmistelurahoitusta saaneet yritykset yhteen laskien kasvun ja uusien innovatiivisten liiketoimintojen kehittämisen piirissä oli kaikkiaan 82 yritystä. Uusien yrityshakemusten käsittelyaika oli 78 päivää (tavoite 75 pv).

Lapin ELY on osallistunut matkailun ja elämysteollisuuden osaamisklusterin (OSKE) toimintaan mm. organisaation kehittämisworkshopin kautta sekä Lapin elämysteollisuuden osaamiskeskuksen ohjausryhmässä. Yhteistyötä OSKEEN on ylläpidetty myös Vapaa-ajan palvelut ohjelman johtoryhmän puitteissa. Matkailun koulutus- ja tutkimuskeskuksen toimintaan on osallistuttu sen keskeisimmän osa-alueen ennakoinnin toteutumiseen ohjausryhmässä.

2.1.3 Aluerakenteen kehittäminen ja liikennejärjestelmän toimivuus

Aluerakenteen kehittäminen ja liikennejärjestelmän toimivuus

Maankäytön ja liikennejärjestelmän kehittäminen tasapainoisia ja monipuolisia yhdyskuntia tukevalla tavalla on pitkäaikainen prosessi eikä tuloksia voida odottaa kovin nopeasti.

Tiivis yhteistyö Lapin liiton kanssa on jatkunut. Vuoden 2011 syksyllä valmistui Lapin liikennejärjestelmäsuunnitelma, jossa on linjattu liikennejärjestelmän kehitystä seuraavan 20 vuoden ajalle. Lapin ELY-keskus osallistui tiiviisti liikennesuunnitelman laatimiseen. Lapin liikennejärjestelmäsuunnitelmaan sisältyy joukko kärkitoimenpiteitä. Niistä kiireellisimmiksi on todettu Lapin liikennejärjestelmätyöryhmänperustaminen sekä Jäämeren rautatieyhteysselvityksen tekeminen. Liikennejärjestelmätyöryhmän nimeää Lapin liitto. Jäämeren rautatieyhteysselvitys on käynnistynyt Liikenneviraston vetämänä ja Lapin ELY-keskus osallistuu aktiivisesti työhön.

Länsi-Lapin maakuntakaavatyön yhteydessä on laadittu Lapin liiton ja Lapin ELY-keskuksen yhteistyönä Länsi-Lapin liikennejärjestelmäsuunnitelma. Siinä on tarkennettu maakunnallisia liikennejärjestelmän kehittämislinjauksia Länsi-Lapin alueella. Länsi-Lapissa liikennejärjestelmä pysyy pääosin nykyisen kaltaisena, liikenneväyliä kehitetään tulevia tarpeita vastaaviksi pääosin nykyisillä paikoillaan. Länsi-Lapin maakuntakaavan yhteydessä on myös tehty hyvää yhteistyötä ELYn Y- ja L-vastuualueiden kesken.

Tieverkkoa ei ole voitu kehittää käytännössä lainkaan määrärahojen puuttuessa. Lapin ELY-keskuksen liikennevastuualueelle suunnatut määrärahat menevät tieverkon päivittäiseen hoitoon, siltojen kunnostamiseen ja päällysteiden uusimiseen. Erityisesti päällysteiden uusimiseen varatut rahat ovat supistuneet merkittävästi ja se näkyy tulevina vuosina päällysteiden kunnan heikkenemisenä maaseudun teillä.

Painottaessaan tarkistettujen valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) huomion ottamista esimerkiksi kuntakaavoituksessa ELY-keskus on pyrkinyt ohjaamaan aluerakenteen tasapainoista kehittymistä. Ohjaustyössä on painotettu alueen omiin vahvuuksiin ja sijaintitekijöihin liittyvää kehittämistä. Lapin ELYn sisäinen yhteistyö on ollut tiivistä mm. horisontaalisen alueiden käytön tiimin kautta.

Lapin saavutettavuus ja keskusten välisten yhteyksien taso

Lapin lentoliikenteen infrastruktuuri ei muodosta estettä lentoliikenteen voimakkaallekaan kasvulle. Ivalon ja Enontekiön lentokenttien asiakkaiden vastaanotto-olosuhteet tosin kaipaivat parantamista. Lentoyhteyksien määrä riippuu ensi sijassa lentoliikenteen kysynnästä. Muutokset lentoyhteyksissä riippuvat lentoyhtiöistä ja voivat olla hyvinkin nopeita suuntaan tai toiseen.

Joukkoliikenteen palvelutaso on pysynyt vuosina 2010-2011 suunnilleen samanlaisena. Joukkoliikenteen matkustajamäärien ja kulkumuoto-osuuden muutoksista ei ole saatavissa tietoja. Yhteydet matkailukeskuksiin ovat pysyneet entisellään riittävän tasoisina. Pitkän aikajänteen suunnitelmissa pidetään esillä tarve johtaa uusien kaivosten tarpeisiin mahdollisesti rakennettavat uudet rautatieyhteydet siten, että myös matkailukeskusten liikenne voisi hyödyntää niitä. Näin voitaisiin vähentää matkailukeskusten riippuvuutta sekä lentoliikenteestä että yksityisautoilusta.

Suomen ja Venäjän välisten tieyhteyksien pahimmat ongelmat ovat Venäjän puolella. Pahimpia ongelmia korjataan EU-rahoituksen turvin Salla–Kantalahti -tiellä.

Liikenneturvallisuuden indikaattorina tieliikennekuolemien lukumäärä on ongelmallinen, koska vuotuiset vaihtelut ovat aluetasolla suuret. Vuonna 2010 kuoli Lapin maanteillä 4 ihmistä, mutta 2011 taas 14. Parempi aluetason liikenneturvallisuusindikaattori olisi henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien määrä, jossa suhteellinen vaihtelu ei ole niin suurta. 2010 loukkaantui Lapin maanteillä 221 henkilöä ja vuonna 2011 vastaavasti 304.

Maaseudun riittävät yhteydet keskuksiin

Kaivosten tieyhteyksien rakentamisessa on käytetty jälkirahoitusmallia, jossa kaivosyhtiö rakentaa tien kaivokselle ja valtio korvaa kustannukset myöhemmin kaivoksen toimiessa. Sokin maantien suunnittelun jatkaminen riippuu kaivosyhtiön tarpeista ja aikataulusta. Kaivosrautateiden ja Kemin meriväylän suunnittelu on Liikenneviraston päätettävissä ja vastuulla. Puunkuljetusten reiteillä pullonkauloina oleville yksityisteille on ohjattu korjausavustuksia. Puunkuljetusten kannalta tärkeiden maanteiden kunnostaminen erillisrahoituksella on saatu päätökseen.

Taajamien sisäisen liikkumisen toimivuus ja turvallisuus

Kestävien kulkutapojen edistäminen taajamarakennetta tiivistämällä on tehokas ja halpa, mutta hidas tapa parantaa tilannetta. Vuodessa tai kahdessa ei yleensä ehdi tapahtua mitään, vaan tarkasteluaikajänteen tulee olla paljon pitempi. Kevyen liikenteen väyliä pystytään nykyisellä rahoituksella rakentamaan todella vähän. Uusia tarpeita tulee paljon enemmän kuin vanhoja ehditään hoitaa kuntoon.

Sovelletaan neliporrasmallia rahan säästämiseksi

Investointimäärärahojen niukkuus johtaa itsestään neliporrasmallin mukaiseen toimintaan. Kun suuriin investointeihin ei ole varaa, joudutaan miettimään halvempia keinoja ongelmien ratkaisemiseksi. Keskeisen hankkeen, valtatie 4 Rovaniemen kohdalla suunnitelman laajuutta on supistettu 60 miljoonasta eurosta 25 miljoonaan. Samalla nykyisen katuverkon käyttöä on tarkoitettu tehostaa.

Toimivat laajakaistayhteydet koko Lapin alueelle

Laajakaistaa kaikille 2015 –hanke ei ole edennyt Lapissa odotusten mukaisesti. Ko. hankkeen kautta on toteutettu laajakaistan rakentaminen vasta Utsjoella ja osassa Sallan kuntaa. Maaseuturahaston kautta rahoitettavista 22 % kunnista Simon hanke on vireillä ja se on saamassa rahoituspäätöksen v. 2012 aikana. Toinen 22 % kunta, Rovaniemi, toteuttanee rakentamisen myöhemmin. Ongelmana on ollut se, että Lapin liiton tarjouskilpailuihin ei ole saatu tarjouksia. Asian kiirehtimiseksi Lapissa alettiin työstämään suunnitelmaa kuntavetoisen verkkoyhtiön perustamiseksi: tämä voisi auttaa tilanteessa, jossa tietyille alueille ei saada tarjouksia olenkaan. Maaseuturahaston kautta ei ole rahoitettu vielä tällä ohjelmakaudella yhtään toimintalinjan 3 kyläverkkohanketta, vaikkakin tätä mahdollisuutta on esitelty eri tilaisuuksissa. Laajakaistarakentamisen hitaus uhkaa merkittävästi yritystoiminnan kehittämistä ja julkisten palveluiden tuottamista harvaan asutuilla alueilla.

2.1.4 Maaseudun elinvoimaisuus ja elinkeinot

Alkutuotantotilojen jatkuvuuden turvaaminen

Vuoden 2011 aikana rahoitettiin 21 EU-osarahoitteista investointia (navetat, lantalat, rehuvarastot), joihin myönnettiin avustusta 2 688 499 € ja korkotukilainaa 20 hankkeeseen 7 008 979 €. Maatalouden aloitustukihakemuksia rahoitettiin 5 kpl, joiden kautta myönnettiin avustusta 175 000 € ja korkotukilainaa 566 934 €. Suuri maa- ja porotalouden rakenteeseen vaikuttava tekijä on sukupolvenvaihdosten määrä: maatilojen osalta tulisikin selvittää muiden kuin perhepiirissä tapahtuvan liiketoiminnan siirron mahdollisuuksia, jotta kaikille kehityskelpoisille tiloille löytyisi jatkaja. Lisäksi nykyiset tukimuodot eivät tue monialatilojen vaihdoksia. Tiedossa on, että sukupolvenvaihdoksia tapahtuu jo merkittävässä määrin ilman tukea, koska tilat eivät täytä tiukkoja vaatimuksia esimerkiksi monialaisuuden tai yrittäjän osa-aikaisuuden vuoksi. Lappian toteuttaman sukupolvenvaihdoshankkeen kautta neuvottiin 15 vaihdosta v. 2011 aikana.

Porotalouden haasteena on edelleen kannattavuuden parantaminen ja elinkeinon säilyminen nuoria kiinnostavana vetovoimaisena elinkeinona. Kannattavuuden kannalta maasuorpetojen aiheuttamat menetykset heikentävät porotalouden tuloksellisuutta. Ongelma on viime vuosina laajentunut nopeasti poronhoitoalueen eteläosien paliskunnista Itä-Lappiin ja osin myös pohjoisempiin paliskuntiin. Tilanne heijastuu paitsi elinkeinon kannattavuuteen myös yrittäjien jaksamiseen. Porotalouden ja luontaiselinkeinojen aloitustukia myönnettiin vuoden 2011 aikana 15 kpl, yksi luontaiselinkeinoihin (matkailu) ja 14 porotalouteen kohdistuvia. Aloitustukihakemuksien määrä on jatkanut hyvää kasvua myös vuoden 2012 puolella. Porotalouden investointeja rahoitettiin 303 kpl. Yksityisten porotalousyrittäjien investointeihin (183 kpl) myönnettiin lainaa 821 421 euroa ja avustusta 388 276 euroa. Em. investoinnit kohdistuivat lähinnä irtaimistoinvestointeihin. Paliskuntien investointeja rahoitettiin 120 kpl ja niihin myönnettiin avustusta yhteensä 878 846 euroa.

Maaseudun yritystoiminnan edistäminen

Vuonna 2011 myönnettyt yritystuet, sekä ELY-keskuksesta että toimintaryhmien kautta rahoitetut, ovat toteuttaneet tavoitteita ja kohdentuneet kohtuullisesti siinä määrättyihin avainaloihin. ELY-keskuksen kiintiöstä myönnettiin avustusta 15 yrityshankkeeseen (EU-osuus 185 754 €), 6 hankkeelle tehtiin kielteinen päätös ja 9 hanketta peruttiin. Vuoden 2011 käsitelyaikatavoitteeksi otettu myönteisen rahoituspäätöksen saaneiden hankkeiden 60 vrk osoittautui optimistiseksi; mediaanikäsitelyaika vuoden 2011 hankkeilla oli 91 vrk (tilanne 15.9.2011). Rohkaisevaa mikroyritysten maaseuturahoituksessa oli se, että yli puolet (56 %) myönteisistä päätöksistä kohdistui aloitettavaan yritystoimintaan. Näitä laskettiin syntyneen tarkastelujaksolla 26 kpl.

Hanketukea myönnettiin ELY-keskuksen kiintiöstä 28 hankkeeseen (EU-osuus yht. 4,2 milj. euroa), kielteisiä päätöksiä tehtiin 1 kpl ja 11 hakemusta peruttiin. Hankekäsittelyajat vuonna 2011 olivat samana vuonna vireille tulleiden hankkeiden osalta 58 vrk (tilanne 15.9.2011) verrattuna tulostavoitteeseen (90 vrk): käsittelyajalle asetettu tavoite saavutettiin hyvin.

Luonnontuotealan LAPPI LUO -työohjelmasta tehtiin väliarviointi ja sen perusteella työohjelmalle myönnettiin rahoitus vuoden 2013 loppuun: työohjelman kautta on tähän mennessä toteutunut lähes kaikki ohjelmakauden alussa suunnitellut alahankkeet ja alan yhteistyöverkosto on entisestään laajentunut. Ohjelmakauden lopun tavoitteena työohjelmassa on erityisesti kohentaa kehittämisresursseja yritysten kehittämiseen mm. yritysryhmähankkeiden avulla.

Matkailu on merkittävä työllistäjä maaseudulla varsinkin tunturikeskusten ympäristössä. Maaseutuun kohdistuvia matkailuhankkeita rahoitettiin kolme, joista kaksi Itä-Lappiin ja yksi Ylitorniolle ja matkailua tukevia reitistöjä tai niiden suunnittelua tuettiin Inariin ja Tervolaan. Matkailussa yhteisenä nimittäjänä kehittämisessä oli v. 2011 vesistömatkailu. Painopisteenä matkailupuolella on sisällöntuotanto – puitteet alkavat olla pääosin kunnossa.

Elinkeinokalatalouteen liittyviä investointi- ja kehittämishankkeita rahoitettiin Euroopan kalatalousrahaston (EKTR) kautta 15 kpl, joihin myönnettiin yhteensä 403 528 euroa. Seitsemää merikalastusta tukevaa hanketta rahoitettiin yhteensä 127 529 eurolla. Vesiviljelyä, sisävesikalastusta, kalanjalostusta ja kalan tukkukauppaa tuettiin neljässä hankkeessa yhteensä 35 703 eurolla. Yhtä yleishyödyllistä hanketta sekä kolmea Pohjois- ja Itä-Lapin kalatalousryhmän kautta rahoitettua hanketta tuettiin yhteensä 240 296 eurolla.

Kylien palveluiden turvaaminen ja kehittäminen

Suoraan kyliin kohdentuvia hankkeita rahoitettiin noin kolmisenkymmentä, joista lähes kaikki toimintaryhmien kautta. Näistä hankkeista 18 oli kylätalojen tai muiden kylän tilojen investointihankkeita. Toimintaryhmien kautta käynnistettiin myös ns. koordinoitihankkeita, joiden kautta voidaan rahoittaa kylien pienimuotoisia hankintoja ja investointeja. Vuonna 2011 rahoitettiin myös edellisvuonna teemahakuun tulleita ympäristöhankkeita. Pohjoisimman Lapin Leader käynnisti pilottihankkeena Harvaan asuttujen alueiden palvelutuotantomallin esiselvityksen, jonka tavoitteena on löytää käytännönläheinen ja toimiva malli hyödyntää maaseudun osaamispotentiaalia ja tarjota palveluita lähellä tarvitsijoita.

Kyliä palveluiden turvaamiseksi ja kehittämiseksi Lapin ELY -keskus on edistänyt maaseudun vesihuoltoa kansallisin ja EU:n osarahoituksen tuella Kemijärven, Kittilän, Kolarin, Muonion, Ranuan, Rovaniemen ja Simon alueilla. Pienten kyläympäristöjen vesihuollon edistämistä on toteutettu vastuualueiden osaamista ja eri rahoituskanavia hyödyntäen. Lapin maaseudulla on saatu yhteensä 202 kiinteistöä keskitetyn viemäroinnin ja 98 kiinteistöä keskitetyn vedenjakelun piiriin.

Bioenergian tuotannon kehittäminen ottaen huomioon Lapin energiastrategian

Lapin bioenergiaohjelmaan kuuluvia kehittämishankkeita on käynnistetty tähän mennessä 7 kpl ja näistä 3 on jo päättynyt. Bioenergia-alan yrityshankkeet on pääosin rahoitettu joustavaksi koetun kansallisen energiatuen kautta. Lämpöyrittäjäkohteita on syntynyt odotettua vähemmän.

Paliskuntain yhdistyksen tulosohjauksen toteutuminen 2011

Paliskuntain yhdistys on pitänyt keskeisenä toiminnan painopistealueena toimintavuotena petovahingoista kärsivän poronhoidon turvaamista yhdessä muiden alueellisten toimijoiden kanssa. Neuvonnassa pääpaino on ollut tilakohtaisissa neuvontatapahtumissa, joiden lisäksi on järjestetty useita koulutustilaisuuksia paliskunnille ja poronhoitajille. Porotalouden kannattavuuskirjanpitoa on jatkettu suunnitelmien mukaisesti. Paliskuntain yhdistyksen toteuttama laatutyö on painottunut porotilamatkailuun ja yhdistys on osallistunut myös poronhoitajien työhyvinvointihankkeiden toteuttamiseen. Paliskuntain yhdistys on osallistunut aktiivisesti poronhoitoalueen maankäyttöön liittyviin toimenpidekokonaisuuksiin. Valtakuntien raja-aitojen kunnossapitotoimenpiteitä Paliskuntain yhdistys on toteuttanut osoitettujen mää-

rärahojen puitteissa: kunnossapitotoimenpiteitä tehtiin 28 kilometrin osuudella, kun tavoite olisi 60 kilometriä/vuosi. Valtakuntien välistä raja-aitaa on kaikkiaan 1200 kilometriä.

2.1.5 Osaaminen, koulutus ja kulttuuri

Koulutuksen kehittämisen toimenpiteillä on edistetty Koulutus ja tutkimus vuosina 2007-2012 -kehittämissuunnitelman sekä aikuiskoulutuksen kokonaisuudistuksen alueellista toteuttamista. Lyhyen aikavälin alueellista ennakkointia on kehitetty mm. KOTTI-hankkeen avulla sekä rahoittamalla TYKE-hankkeiden osaamiskartoituksia. Lisäksi ELY-keskus on osallistunut aktiivisesti koulutustarpeiden maakunnalliseen pitkän aikavälin ennakkointityöhön.

Aikuiskoulutuksen palvelukokonaisuuksien muodostumista on edistetty kehittämällä sekä oppilaitosten opinto-ohjausta että työvoimahallinnon koulutusneuvontaa. Kaikki keskeiset toimitukset ovat sitoutuneet hyväksytyyn aikuisten tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluiden toimintamalliin. Lapin ELY-keskus asetti syksyllä 2011 Lapin elinikäisen oppimisen ja ohjauksen yhteistyöryhmän, joka vastaa maakunnallisen Menestyjäksi Lapissa –strategian toimeenpanosta. Yhteistyöryhmä toimii myös vuosina 2011-2012 laadittavan Lapin aikuiskoulutusstrategian johtoryhmänä. Yhteistyöryhmässä ovat edustettuina laaja-alaisesti aikuiskoulutusta järjestävät tahot, työelämä sekä aluehallinto.

TYKE-hankerahoitusta Lapin ELYllä oli käytettävissä 150.000 euroa, jolla voitiin rahoittaa kuusi hanketta. Hankkeilla edistettiin oppilaitosten verkostoitumista, työelämä- ja asiakaslähtöisyyttä sekä oppilaitosten kykyä vastata pk-yritysten ja julkisyhteisöjen osaamisen kehittämistarpeisiin.

Koulutusrakenteiden kehittämistä on edistetty rakennerahastovaroilla. Korkeakoulujen kehittämisen painopisteenä on ollut Lapin korkeakoulukonsernin toiminnan kehittäminen valituilla kärkialoilla (esim. matkailu- ja kulttuuri-instituutit, kaivosalan amk-koulutuksen kehittäminen). Ammatillisen koulutuksen kehittämisen painopisteenä oli Lapin kasvavien toimialojen (erityisesti kaivosala, matkailu) koulutus- ja osaamistarpeeseen vastaaminen. Syrjäytymistä on ehkäisty toimenpiteillä, joiden tavoitteena on ollut koulutuksen ulkopuolelle jääneiden samoin kuin koulutuksen keskeyttäneiden määrän vähentäminen. ELYn sisällä on jatkettu aikuiskoulutuksen yhteistyörakenteiden kehittämistä.

ELY-keskuksen käsiteltävänä vuonna 2011 oli kaikkiaan 13 oppilaitosrakentamishankkeen rahoitussuunnitelmaehdotusta. ELY-keskus antoi hankkeista lausuntonsa opetus- ja kulttuuriministeriön vuosien 2012–2015 rahoitussuunnitelmaan Lapin liiton hyväksymän kiireellisyysjärjestyksen mukaisena. Opetus- ja kulttuuriministeriö osoitti Lapin ELYlle perustamishankkeisiin 750 000 euron määrärahan, jonka ELY-keskus myönsi valtionavustuksena Ranuan yläasteen peruskorjaukseen. Perustamishankkeiden valtionavustusten maksatukset kunnille olivat yhteensä 1,1 milj. euroa.

ELY-keskus on yhteistyössä Lapin aluehallintoviraston kanssa järjestänyt opetushenkilöstön täydennyskoulutusta ja toimeenpannut OSAAVA-ohjelmaa. ELY-keskuksen tehtävänä on ollut erityisesti ammatillisen ja vapaan sivistystyön opetushenkilöstön osaamisen edistäminen. ELY-keskus ja AVI ovat toteuttaneet yhdessä lähialueyhteistyötä Murmanskin alueen kanssa. Painopisteenä on ollut ammatillisten oppilaitosten yhteistyön edistäminen.

Yritysten ja tutkimuslaitosten yhteistyötä sekä osaamisorganisaatioiden kilpailukykyä ja kansainvälistymistä edistettiin rahoittamalla elinkeinoelämälähtöisiä tutkimushankkeita noin 2,5

milj. eurolla yhteensä 15 kpl. Rahoitetuista tutkimusprojekteista yhdessä tutkimusprojektissa tehtiin kansainvälistä tutkimustyötä ulkomailla. Tekesin strategian mukaisista painopistealueista tutkimushankkeet painottuivat luonnonvaroihin ja kestävään talouteen, elinvoimaiseen ihmiseen ja älykkääseen rakennettuun ympäristöön. Vuonna 2011 rahoitettuihin tutkimushankkeisiin osallistui myös 60 yritystä omalla rahoituksellaan.

Innovaatiojärjestelmän kehittäminen on tapahtunut pääasiassa innovaatiopalveluja tuottavien tutkimuslaitosten (Lapin yliopisto, Rovaniemen amk ja Kemi-Tornion amk) strategia- ja hankesparrauksella ja hankkeiden johtoryhmätyöskentelyllä. Innovaatiojärjestelmän yhteisölliseen toimintamalliin liittyen järjestettiin elokuussa 2011 innovaatiopolitiikan sisällölliset valinnat Lapissa –seminaari, johon osallistui kattavasti lappilaisia toimijoita tarkastelemaan kansallisen ja aluetason innovaatiopolitiikan kohtaantoa.

Kirjastojen toimintaa kaikille avoimina oppimis-, toiminta- ja elämysympäristöinä on edistetty täydennyskoulutuksella, valtionavustuksilla ja informaatio-ohjauksella. Kirjastohenkilöstölle on opetettu uusia palvelumuotoja ja keinoja niiden ideoimiseksi. Kirjastoille on myönnetty valtionavustuksia monenlaisiin kirjastojen fyysisten ympäristöjen sekä palvelumallien kehittämiseen. Keskeistä kehittämisessä on asiakaslähtöisyys. Täydennyskoulutukset järjestettiin osittain yhteistyönä Lapin maakuntakirjaston kanssa. Koulutuksia oli 11. Kirjastojen perustamishankkeiden rahoitussuunnitelmaan vuosille 2012-2015 saatiin neljä kirjastoautohankintaa Lapista. ELY-keskus on myötävaikuttanut keskitettyjen kehittämishankkeiden syntyyn, joilla varmistetaan Lapin pienten kunnankirjastojen mukanaolo isoissa teknisissä muutoksissa. Kirjastoille myönnettiin avustuksia reilut 100 000 euroa, ja OKM myönsi ELY-keskuksen lausuntojen perusteella alueelle noin 480 000 euroa kehittämisavustuksia.

Liikuntapaikkarakentamisen sekä lasten ja nuorten liikunnan tukemiseen osoitettuja valtionavustuksia kyettiin lisäämään. Liikuntapaikkarakentamisen valtionavustuksilla edistettiin lasten ja nuorten liikuntaa sekä terveysliikuntaa. Lasten ja nuorten liikunnan kehittämistoiminnan valtionavustuksilla tuettua toimintaa oli lähes puolessa Lapin kunnista. Liikunnan valtakunnallisia ohjelmia toteutettiin Liikkuva Koulu ja Maahanmuuttajien kotouttamiseen liittyvien valtionavustusohjelmiin osallistumalla. Tietopalvelujen osalta osallistuttiin kuntien peruspalveluiden arviointiin ja tulosten tiedottamiseen kunnille. Liikuntatoimen järjestämissä koulutustilaisuuksissa, kuntavierailuissa ja hankekohtaisissa neuvotteluissa annettiin liikunta-alan ajankohtaistietoa ja liikuntapaikkarakentamisen neuvontaa. Poikkihallinnollista yhteistyötä tehtiin työvoimahallinnon, koulu- ja nuorisotoimen kanssa. Kansainvälisessä yhteistyössä pääyhteistyökumppani oli Murmanskin lääni Venäjällä.

Lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelman toteuttamiseen myönnettiin 95 000 euroa avustuksina 16 kunnalle ja järjestölle. Nuorten harrastustoiminnan avustuksia jaettiin 43 kunnalle ja järjestölle yhteensä 150 000 euroa. 16 kunnan ja säätiön nuorten työpajatoimintaa tuettiin 470 000 euron verran ja ehkäisevää päihdetyön tärkeyttä korostettiin nuorten työpajatoiminnan kehittämisessä. Lapin työpajapäivät järjestettiin yhteistyössä Romotken kanssa ja kutsuttiin koolle etsivät nuorisotyöntekijät yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan ELY:n kanssa. Kertomusvuonna aloitettiin Lapin nuorisopolitiikan kehittämisohjelma 2015 – NUPO . Se lähtee ajatuksesta, että Lappiin tarvitaan kokonaisvaltainen nuorisopolitiikan ohjelma. Ohjelma toimii myös vuoden 2011 alusta voimaan tulleen nuorisolain muutosten käynnistäjänä monialaisessa yhteistyössä. Murmanskin alueen nuorisohallinnon ja Lapin ELY:n yhteistyönä järjestettiin sekä nuorisotyön asiantuntijoille että nuorille yhteistyön 20 –vuotistapahtumat. Informaatio koulutuksen järjestämistä jatkettiin Cimon kanssa kansainvälisissä asioissa. Barentsin alueen yhteistyö on edelleen mukana.

Kulttuuritoimessa painopisteenä oli luovien alojen toimintasuunnitelman laatiminen yksiköt ylittävänä yhteistyönä. Toimintasuunnitelman mukaisesti järjestettiin viranomaisille luovien alojen koulutussarja, jossa paneuduttiin luovien alojen toimialatuntemukseen sekä immateriaalioikeuksiin ja niihin liittyviin sopimuksiin. Muuta toimintaa oli maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelmaan kulttuuriosion laatiminen viranomaisyhteistyönä sekä yhdessä Lapin taidetoimikunnan kanssa järjestetty Kulttuurista hyvinvointia Lapissa –seminaari, jossa oli n. 80 osallistujaa.

2.1.6 Väestön ikääntyminen ja työvoimapolitiikka

Painopistealueella kohdentuneet tulostavoitteet toteutuivat hyvin. Vaikeasti työllistyvien määrän kasvu taittui vuoden 2011 aikana ja asetettu tavoite (enintään 6000) alittui toteutuman ollessa 5865. Virta yli 3 kk:n työttömyyteen pieneni edelleen edellisen vuoden luvuista ja myös asetettu tavoite alittui: tavoitteena oli enintään 26 % ja toteutuma oli 22,3 %. Osaavan työvoiman saatavuusongelmat lisääntyivät. Rekrytointiongelmia kokeneiden toimipaikkojen osuus kasvoi ennakkotiedon mukaan edelleen viime vuonna toteutuman ollessa 32 %. Tavoitteesta, enintään 22 %, jäätin kauaksi.

Nuorten työmarkkinoille siirtymistä edistettiin edelleen Sanssi-korttia markkinoimalla. Koulutus- ja työllistämistoimenpiteisiin osallistui alle 30-vuotiaita nuoria keskimäärin 1 581 henkilöä Lapissa. Toimenpiteistä painottuivat erityisesti koulutukset (työvoimakoulutus, omaehtoinen opiskelu työttömyysetuudella) sekä palkkatuki. TEM:n rakennetyöttömyyden kehittämislinjauksiin sisältyvään kokeiluhankkeeseen myönnettiin työllisyyspoliittista avustusta Rovaniemen Monitoimikeskus-säätiölle. DIILI -hankkeen kohderyhmänä ovat alle 29-vuotiaat työllistymisvaiheessa olevat nuoret, joiden palvelutarpeena on osaamisen kehittäminen tai työmarkkinavalmiuksien parantaminen.

ESR:n kautta ELY-keskus on rahoittanut välityömarkkinoden kehittämiseen, maahanmuuttajien kotoutumispalveluihin ja nuorten työpajatoiminnan kehittämiseen liittyviä hankkeita. Välityömarkkinoiden verkostoja ja työmarkkinoille kuntoutuvien asiakkaiden palveluita kehittävät hankkeet kattavat lähes koko Lapin alueen. ELY-keskuksen Suunto-projektia on hyödynnetty hankkeiden ohjauksessa ja Suunnon kautta on hankittu asiantuntijakoulutusta ohjaushenkilöstölle ja verkostotoimijoille. Hankkeessa kehitetty Työhönkuntoutuksen palveluprosessi –malli on otettu käyttöön Lapin TE-toimistoissa. Hankkeessa kehitetyistä palveluista koulutus- ja työhönvalmentajapalvelu sekä ryhmämuotoinen palvelutarveselvitys on siirtynyt kansalliseen toimintaan. Työllisyyspoliittista avustusta on suunnattu hankkeisiin, joissa on mahdollista toteuttaa yksilövalmennusta ja työnohjausta sekä joissa tuetaan osaamisen kehittämistä ja etsitään yksiköllisiä jatkotyöllistymispolkuja.

Momentin 34.30.51 määrärahoja oli käytössä 29 miljoonaa euroa. Työvoimakoulutusta on suunnattu keskeisille strategisille aloille, erityisesti kaivosalaan liittyville teollisille aloille ja sosiaali- ja terveysalalle. Työllisyysmäärärahoja kohdennettiin aikaisempaa enemmän yksityiselle sektorille ja starttirahoihin. Työttömyysturvalla tuetun omaehtoisen koulutuksen mahdollisuutta on hyödynnetty Lapissa runsaasti.

Syksyn ESR-haun yhtenä painoituksena olivat työelämän laatua ja tuottavuutta parantavat hankkeet. Valitettavasti haun tuloksena ei saatu yhtään hakuilmoitusta vastaavaa hakemusta.

Lyhyen aikavälin ennakointia kehittävän KOTTI-hankkeen toiminta painottui viime vuonna yrityshaastattelujen tulosten yhteenvetoihin ja esittelemiseen ja raportointiin, ForeAmmati-palvelun hankintaan ja käyttöön kouluttamiseen, Ammattibarometrin käyttöönoton tukemiseen ja kunta-alan työvoima- ja osaamistarveselvityshankinnan suunnitteluun ja kilpailuttamiseen.

Lapin tuleviin mahdollisiin kaivoshankkeisiin on valmistauduttu kansallisen EURES-toiminnan ja sen puitteissa Crossborder Tornedalen –toiminnan kautta. Tuleviin työvoimatarpeisiin varautuminen Pohjois-Suomessa on tavoitteena myös Pohjoisten ELY-keskusten välisessä yhteistyössä.

2.1.7 Maahanmuutto ja kotouttaminen

Vuonna 2011 toiminnassa painottui valmistautuminen uuden, syksyllä voimaan tulleen kotoutumislain toimeenpanoon. ELY-keskus järjesti kevään aikana kaikkiaan kuusi seudullista kotoutumislakikoulutustilaisuutta ja lisäksi toteutettiin SM:n ja pohjoisten ELY-keskusten yhteistyönä kotolain toimeenpanoa koskeva tilaisuus Oulussa. Rovaniemellä ja Meri-Lapissa ELY-vetoiset maahanmuutto- ja kotouttamistyön verkostot (MAKO) helpottivat lain toimeenpanon ohjausta ja molemmissa seutukunnissa käynnistettiin myös yhteistyö uuden lain mukaisten alkukartoitusten toteuttamiseksi sekä kotouttamisohjelmien laatimiseksi.

Rovaniemellä, Kemissä ja Torniossa kotoutumista tukevia palveluita oli kasvaneesta kysynnästä huolimatta tarjolla kohtuullisen hyvin. Kotoutumiskoulutusta voitiin hankkia esitysten mukaisesti, eivätkä koulutukseen odotusajat muotoutuneet kohtuuttoman pitkiksi. Vuonna 2011 Lapin ELY-keskus käytti kotoutumiskoulutuksen hankintaan n. 2 milj. euroa. Kemi-Tornio alueella käynnistyi valtakunnalliseen kotoutumiskoulutuksen kehittämishankkeeseen (Osallisena Suomessa) kuuluva Meri-Lapin kotokoulutuskokeilu –hanke, jossa kohderyhmänä ovat erityistä tukea tarvitsevat maahanmuuttajat. Hankkeen kehittämän mallin avulla erityistä tukea tarvitsevilla ja työvoiman ulkopuolella olevilla maahanmuuttajilla on mahdollisuus päästä heille räätälöidyn kotoutumiskoulutuksen piiriin. ELY-keskus osallistui tiiviisti hankkeen sisällölliseen ohjaukseen ja hankkeen kohderyhmälle ostettiin (51 mom. määrärahoilla) myös toiminnallista kieli- ja työpaja –koulutusta.

Lapin ELY-keskus käynnisti maahanmuuttajien kotoutumisen ja työmarkkinoille pääsyn tehostamiseksi VAIKO - vaikuttavuutta kotouttamiseen monialaisena yhteistyönä – ESR-hankkeen, joka kestää vuoden 2012 loppuun. Projektin tehtävänä on kuvata tukea tarvitsevan maahanmuuttaja-asiakkaan palveluprosessi alkuvaiheen ohjauksesta työllistymiseen asti, paikantaa prosessin puutteet ja kehittää palvelujen vastaavuutta suhteessa asiakkaiden tarpeisiin yhteistyössä verkoston kanssa. Hankkeessa myös uudistetaan monialaisena ja maakunnallisena yhteistyönä Lapin maahanmuuttostrategia vuosille 2012 – 2015. Uudistamistyö käynnistyi viime vuonna ja sitä edelleen jatketaan vuonna 2012.

Valtioneuvoston asetuksella Lapin ELY-keskuksen yhteyteen perustettiin alueellinen etnisten suhteiden neuvottelukunta (Lapin ETNO) toimikaudeksi 2011 – 2015. Etnon tavoitteena on mm. edistää hyviä etnisiä suhteita ja eri väestöryhmien välistä myönteistä vuorovaikutusta sekä lisätä maahanmuuttajien osallisuutta. Järjestäytymiskokous pidettiin marraskuussa 2011, jolloin myös käynnistettiin toimintasuunnitelman valmistelu ja toiminnan painopisteiden valinta valtakunnallisen SM:n yhteydessä toimivan neuvottelukunnan asettamien tavoitteiden pohjalta.

Vuonna 2011 Lapin ELY-keskuksen tulostavoitteena oli 185 pakolaisen kuntaan osoittaminen. Pakolaisten vastaanotto ei aiheuttanut vastaanottavissa kunnissa (Roi, Kemi, Tornio) samanlaista itsenäisten muuttajien ruuhkaa kuin edellisenä vuonna johtuen turvapaikanhakijoiden määrän vähenemisestä. Lapin ELY-keskus osoitti kuntiin 151 pakolaista, joista 104 oli kiintiöpakolaista ja 47 oleskeluluvan saanutta turvapaikanhakijaa. Mukaan laskettuna vastaanottokeskuksista itsenäisesti kuntaan muuttaneet ja perheen yhdistämisten kautta tulleet, Lappi vastaanotti vuoden aikana yhteensä 191 pakolaista. Lapin ELY-keskus maksoi pakolaisista aiheutuvia kuntakorvauksia hieman yli 4 milj. euroa.

2.2 Ilmastonmuutoksen hillintä ja kestävä kehityksen edistäminen

2.2.1 Kestävä yhdyskuntakehitys ja hyvä elinympäristö

ELY-keskuksessa toimivan horisontaalisen alueidenkäyttötiimin toiminnassa on koottu yhteen keskuksen alueidenkäyttöön liittyvä osaaminen ja pyritty yhteen sovittamaan erilaisia tavoitteita.

ELY-keskus on painottanut tarkistettujen alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) tietoiseksi tekemistä, jotta VAT:t huomioitaisiin ja tunnistettaisiin alueidenkäytössä, kaavoituksessa ja muussa suunnittelussa. Kaavoitus on ollut Lapissa vilkasta. ELY-keskus on ohjannut maakunta- ja kuntakaavojen laadintaa tavoitteena esimerkiksi VAT:en huomioon ottamisen parantaminen.

Vuoden 2011 aikana on käyty kehittämiskeskustelut kaikkien kuntien kanssa. Kehittämiskeskusteluissa on painotettu esimerkiksi maankäyttö- ja rakennuslakiin tulleita lakimuutoksia sekä rakentamisen laatua. Lapin alueen toimijoita on koulutettu alueidenkäyttöön liittyvissä asioissa ja keväällä 2011 Luostolla järjestetyt MRL-päivät (alueidenkäytön neuvottelupäivät) keräsivät noin 130 kuulijaa, pääosa kuntien viranhaltijoita ja luottamushenkilöitä sekä kaavoituskonsultteja.

Lapin ELYn edustaja on ollut mukana valtakunnallisessa ELY-RYMO yhteistyöryhmässä, jonka tavoitteena on kehittää ja arvioida RYMON ja ELY-keskusten yhteistyötä koskien erityisesti alueidenkäyttöä, rakentamisen ohjausta ja rakennusperintöasioita. Lapin ELYn edustaja on ollut mukana tuulivoimarakentamista ohjeistavassa valtakunnallisessa työryhmässä. Alueidenkäyttöyksikössä on aloitettu Lapin matkailun maankäytönsuunnittelun kehittämistä selvittävä esiselvityshanke. Lisäksi alueidenkäyttöyksikössä on ollut käynnissä kolme kulttuuriympäristöhanketta.

Rakentamisen ohjauksen pohjoinen tiimi on jatkanut ympäristökeskuksen aikana vakiintunutta toimintaansa esimerkiksi kouluttamalla kuntien rakennusvalvontoja rakentamiseen liittyvissä kysymyksissä.

2.2.2 Ilmastonmuutoksen hillintä ja siihen sopeutuminen

Lapin ilmastostrategia on valmistunut. Työn tavoitteena on ollut selvittää ilmastonmuutoksen vaikutuksia luontoon ja yhteiskuntaan, tunnistaa keinoja ilmastonmuutoksen sopeutumiseksi, määrittää sopeutumiskeinoja sekä arvioida ilmastonmuutoksen vaikutuksia Lapin strategiseen asemaan ja kilpailukykyyn. Työ jatkuu ilmastostrategian toteuttamishojelman laadinnan kautta.

Ilmastonmuutoksen sopeutumisen tavoitteita on toteutettu mm. operatiivisen tulvantorjunnan ja tulvariskien hallinnansuunnittelun kautta erityisesti tuottamalla tietoa riskeistä ja vaikuttamalla rakentamisen ohjaukseen ja alueiden käytön suunnitteluun tiedollisen sekä hallinnollisen ohjauksen kautta. Vuoden 2011 erityisenä teemana on ollut tuulivoima-rakentamisen ohjausmenettelyiden kehittäminen.

Lapin ilman laadun seurannan kehittämiseksi ja uuden ilmanlaatuasetuksen toimeenpanon varmistamiseksi jatkettiin neuvotteluja Kemi-Tornio alueen ja Rovaniemen viranomaisten ja toiminnanharjoittajien kanssa. Neuvottelujen pohjalta käynnistettiin Tornion ilmanlaatumittaukset. Loppuraportti valmistuu vuoden 2012 aikana ja sen pohjalta päätetään alueen ilmanlaadun jatkoseurannasta. Teollisuus- ja energiatuotantolaitosten ympäristölupa- ja tarkkailuohjelmien käsittelyssä on kiinnitetty huomiota kasvihuonepäästöjen vähentämiseen sekä teollisuuden energiasäästötoimien ja ekotehokkuuden edistämiseen.

Lapissa on käynnissä lukuisia tuulivoimahankkeita, jotka sijoittuvat sekä Perämeren rannikkoalueelle meri- ja maatuulipuistoina että sisämaan lakialueille. Hankkeiden yhteisteho on noin 1000 MW, joista kolmasosa on merituulipuistoissa. Hankkeita on viety eteenpäin YVA-menettelyissä ja kaavaprosesseissa. Lukuisista ja suuristakin hankkeista huolimatta vuonna 2011 Lapin alueelle rakennettiin vain kuusi tuulivoimalaa, yhteisteholtaan noin 18 MW.

2.2.3 Ympäristönsuojelu ja ekotehokkuus

Ympäristönsuojelun lupa- ja ilmoitusvelvollisten laitosten valvontaa toteutettiin laaditun suunnitelman mukaisesti ja valvonnalle asetetut tavoitteet saavutettiin huolimatta siitä, että viireillä oli useita merkittäviä ja haasteellisia lupavelvollisten laitosten valvontaan liittyviä kysymyksiä sekä YVA-menettelyitä. Merkittävää työpanosta ja laajaa asiantuntemusta vaati erityisesti kaivosteollisuuden ympäristönsuojeluun liittyvät kysymykset ja valvonta. Esillä oli erityisesti Kittilän Suurkuusikon kultakaivoksen, Sodankylän Pahtavaaran kaivoksen ja rakenteilla olevan Kevitsan kaivoksen valvonta sekä Kemin kaivoksen toiminnan laajentamisen lupakäsittely. Suurteollisuuden osalta keskeisellä sijalla oli Outokumpu Oy:n Tornion terästehtaan tuotannon lisäämiseen liittyvät toimenpiteet. Ympäristönsuojelun valvonnan resurssien riittämättömyydestä johtuen valvontatehtävien hoitoa jouduttiin priorisoimaan, jotta voimavaroja voitiin kohdentaa merkittävien hankkeiden (esim. kaivokset) valvontaan.

Tulevien vuosien haasteena tulevatkin olemaan ympäristönsuojelun valvonnan riittävät resurssit niin, että myös jatkossa voidaan varmistaa valvonnan laatu sekä uskottavuus. Tähän liittyen jatkettiin KAIELYn ja POPELYn ympäristönsuojeluyksiköiden kanssa vuonna 2010 käynnistynyttä selvitystä, joka liittyy viranomaisyhteistyön lisäämiseen ympäristönsuojeluun liittyvässä valvonnassa. Tavoitteena on selvittää ne toimialat, joiden valvonnassa voidaan tiivistää yhteistyötä niin, että myös jatkossa voidaan varmistaa riittävä osaaminen ja asiantuntemus tehtävien hoidossa.

Vaarallisten aineiden aiheuttamien riskien vähentämiseksi ja hallitsemiseksi jatkettiin pilaantuneiden maiden saneeraustoimenpiteitä sekä maaperän tilan tietojärjestelmän ylläpitoa. Pilaantuneiden maiden kunnostamiseen liittyvät kysymykset ovat lisääntyneet viime vuosina. Viireillä on useita ns. vanhoja pilaantumistapauksia ja niihin liittyviä vastuukysymysten selvittämisiä. Vuonna 2011 käynnistyi Perämeren alueella Lapin, Pohjois-Pohjanmaan ja Keski-

Pohjanmaan yhteinen EAKR-hanke, jonka tavoitteena on Perämeren öljyntorjunnan kehittäminen ja ympäristöriskien hallinta. Hankkeen käynnistymiseen on vaikuttanut Pohjanlahden alusöljy- ja aluskemikaalivahinkojen torjunnan yhteistoimintasuunnitelman päivitystarve sekä mm. pohjoisen kaivoshankkeiden aiheuttama lisääntyvä meriliikenne Perämeren alueella.

Lapin alueellinen jättesuunnitelma valmistui vuoden 2011 lopussa. Tunturialueiden jätehuoltoavustuksia suunnattiin hankkeisiin, joiden toteuttaminen tukee alueellisen jättesuunnitelman tavoitteita.

E-vastuualueen kanssa on otettu käyttöön Eco Start ympäristöjärjestelmän käyttöönotosta Lapin ELY:ssä. EcoStart on pk-yrityksille kehitetty kevennetty ympäristöjärjestelmä, joka tähtää toiminnan ekotehokkuuden lisäämiseen ja ympäristöasioiden jatkuvaan parantamiseen.

Ympäristövaikutusten arviointiin liittyvät tehtävät lisääntyivät edelleen vuoden 2011 aikana. Vireillä olevia YVA-menettelyitä oli yhteensä 18 kpl, joista kolmeen liittyi kansainvälinen kuuleminen. Kaivoshankkeita näistä oli 5 kpl, tuulivoimapuistohankkeita 7 kpl ja turvetuotantohankkeita 4 kpl. Harkinnanvaraisia YVA-päätöksiä tehtiin 6 kpl. Hankkeiden suuresta määrästä huolimatta arviointiprosessit pystyttiin hoitamaan laadukkaasti ja säädettyjä aikatauluja noudattaen. Jatkossa YVA-tehtävien hoitaminen annetuissa määräajoissa tulee edellyttämään resurssien erityistä kohdentamista näiden tehtävien hoitamiseen.

Kaivosten ympäristövaikutusten arvioinnin parantamiseksi ja ympäristönsuojelun valvonnan tehostamiseksi jatkettiin yhteistyötä toiminnanharjoittajien, uuden kaivosviranomaisen, TEM:in, Lapin liiton, GTK:n ja Metsähallituksen sekä Pohjois-Suomen AVI:n ympäristölupavastuualueen ja Kainuun ELY:n kanssa. Kaivosten ympäristövalvonnassa yhteistyö Kainuun ELY:n asiantuntijoiden kanssa liittyi mm. kaivosten vesipäästöjen tarkkailun kehittämiseen, kaivannaisjätteiden karakterisointiin sekä sivukivien ympäristökelpoisuuteen ja läjitykseen liittyviin kysymyksiin. Lisäksi osallistuttiin metallimalmikaivostoiminnan parhaat ympäristökäytännöt -oppaan laadintaan, joka valmistui vuoden 2012 alussa.

Vesienhoidon toimenpiteinä on toteutettu mm. vesistö säännöstelyjen kehittämishankkeita, kalataloudellisia kunnostuksia ja Kemijoen kalatiehanke. Vesienhoito yhteistyötä kansainvälisillä vesienhoitoalueilla on tehty toimenpiteiden toteuttamisessa ja seuraavan vesienhoitokauden suunnittelussa Ruotsin, Norjan ja Venäjän kanssa.

Vuonna 2011 käynnistyi Interreg-hanke, jossa yhteistyössä ruotsalaisten kanssa laaditaan toimenpideohjelma, jonka tavoitteena on mm. metsätalouden vesistövaikutusten selvittäminen ja vähentäminen. Metsätalouden vesiensuojelua on edistetty antamalla lausuntoja yksityisten toteuttamista ojitushankkeista sekä pitämällä toiminnanharjoittajien kanssa sovittuun ilmoitusmenettelyyn perustuvaa rekisteriä kaikista alueen kunnostusojitushankkeista.

Kansainvälinen ympäristöyhteistyö on ollut aktiivista niin hankevalmistelussa kuin pohjoiskalotin ja Barentsin ympäristöryhmissä. Lapin ELY-keskus osallistuu aktiivisesti Barentsin alueneuvoston ympäristöryhmän Suomen puheenjohtajuuskauden järjestelyihin.

Ympäristön tilasta on tuotettu tietoa valtakunnallisten seurantaohjelmien mukaisesti päätöksentekoa ja ympäristöntila-arvioita varten. Haasteena on ollut ympäristöseurantojen toteuttamisessa Lapin laaja toiminta-alue ja supistuvat rahoitusmahdollisuudet. Ympäristön tilaa ja ilmastonmuutoksen vaikutuksia Paatsjoen alueella selvittävä kolmivuotinen ENPI-hanke sai myönteisen rahoituspäätöksen vuoden 2011 lopulla.

2.2.4 Luonnonsuojelu

Työmäärällisesti merkittävimmän panostuksen vaativat luonnonsuojelun asiantuntijatehtävät ja luonnonsuojelun edunvalvonta luontoa muuttavissa hankkeissa (mm. kaivannaisteollisuus, tuulivoima, kaavoitus).

Luonnonsuojelun toteutuksen osalta METSO -ohjelmalle asetetut tavoitteet saavutettiin (702 ha). Vanhoja suojeluohjelmia toteutettiin 311 ha, tältä osin ei tulostavoitteita saavutettu. Merkittävin syy tähän oli, että pakkotoimia ei vielä otettu käyttöön. Suurin toteuttamatta oleva kohde on Kemihaaran suot, josta noin 7800 ha on Kemijoki Oy:n omistuksessa. Yksityisessä omistuksessa on noin 700 ha. Kemijoki Oy:n omistamista alueista hankittiin arviointitiedot ostopalveluna syksyllä 2011. Neuvottelut Kemijoki Oy:n omistamien alueiden toteuttamisesta pyritään saamaan loppuun keväällä 2012.

Metson toteuttamista jatkossa edesauttaa kesällä 2011 rahoituspäätöksen saanut hanke Natnet Life+. Hanke on viisivuotinen ja sen kokonaisbudjetti on noin 5,2 miljoonaa euroa. Hankkeen aikana on tavoitteena saada suojelun piiriin 2800 hehtaaria uusia Metso-kohteita. Hankkeeseen sisältyy myös muita luonnonhoitotoimenpiteitä. Yhteistyökumppaneina ovat Metsäkeskus Lappi, Metsäntutkimuslaitos ja Metsähallitus.

Lajien suojelun priorisointiohjelma ei ole valmistunut, sillä ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus eivät ole toimittaneet ohjeistusta ohjelman laadintaan. Luonnonsuojelulain mukaiset luontotyypin rajauspäätökset ovat jääneet tavoitteestaan lähinnä resurssien riittämättömyydestä johtuen.

Maatalousalueiden luonnon monimuotoisuutta, perinnebiotooppien hoitoa ja maisemansuojelua edistettiin pääasiassa hankerahoituksen avulla. Perinnebiotooppeja ja lumo-kohteita saatettiin 130 ha hoidon piiriin EAKR-rahoitteisen "Maisemanhoidosta työtä Lappiin" -hankkeen kautta. Alku vuodesta käynnistyi Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston "Maisemat Ruotuun" -hanke, jota toteutetaan yhteistyössä Kainuun ELY-keskuksen kanssa. Hankkeessa on laadittu Lapin maakunnallinen maisemaselvitys ja käynnistetty tämän pohjalta valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden inventointi. Maatalousympäristöjen luonnon monimuotoisuuden säilymistä edistettiin LUMO-yleissuunnittelun avulla. Maatalouden erityistukilausuntoja annettiin 14 kpl.

EAKR-rahoituksella käynnistettiin luontokasvatushanke, jossa on mukana Rovaniemi ja Pelkosenniemi. Hankkeessa perustettiin paikalliset yhteistyöryhmät ja laadittiin luontokasvatuksen kehittämissuunnitelma Rovaniemelle sekä pedanet -sivut avuksi ammattikasvattajille. Syyskuussa järjestettiin kansainvälinen luontokasvatuksen seminaari. Hankkeen tavoitteena on luoda pysyvä luontokasvatuksen yhteistyöverkosto ympäristöviranomaisten, koulujen, päiväkotien ja muiden luontokasvatuksen toimijoiden kesken. Hanke jatkuu.

Pohjoismaiden ministerineuvoston rahoittamassa hankkeessa toteutettiin kansainvälinen maisemakonferenssi Eurooppalaisen maisemayleissopimuksen soveltamisesta Pohjois-Kalotin kunnissa. Konferenssiin osallistui edustajia useasta Euroopan valtiosta.

Yhteistyötä jatkettiin luonnonsuojelutehtävien hoidossa Ruotsin, Norjan ja Venäjän kanssa.

2.2.5 Vesivarojen käyttö ja hoito

Vesivarojen käytön ja hoidon tavoitteet ovat painottuneet edelleen tulvariskien hallinnan suunnitteluun, vesihuollon edistämiseen ja Inarijärven säännöstelyn luvanhaltijan tehtäviin sekä rakennettujen vesistöjen säännöstelyn kehittämiseen. Vuoden 2011 työ on kohdistunut myös vesienhoidon toimenpideohjelmiin sisältyvien vesitaloudellisten kohteiden toteuttamiseen, joissa on huomioitu vesivarojen kestävä käytön ja riskienhallinnan tavoitteet.

Askel Ounasjoelle II-projektissa kalatien rakennustyöt on saatettu pääosin valmiiksi vuoden 2011 loppuun mennessä. Hankkeelle on haettu jatkoaikaa vuoden 2012 loppuun, jonka puitteissa touko-kesäkuun vaihteessa tehdään viimeistelytyöt ja asennetaan seuranta- ja instrumentointilaitteet. Kalatie otetaan käyttöön kesälle 2012. Askel Ounasjoelle III - projektissa aloitettiin vuonna 2011 Kemijoen kalateiden yleissuunnitelmien suunnittelijan valintaprosessi ja Taivalkosken altaalla toteutettiin lohikalojen käyttäytymistutkimus yhteistyössä Riista- ja kalataloudentutkimuslaitoksen kanssa. Vikajoen vesistön kalataloudellinen kunnostaminen saatettiin pääosin loppuun. Alueella kunnostettiin virta-alueita noin 30 ha.

Lapin ELY -keskus on arvioinut vesistöjen ja merenpinnan noususta aiheutuvat tulvariskit Lapin alueilla. Tulvariskin merkittävyyttä arvioitaessa on otettu huomioon tulvien todennäköisyys sekä niistä mahdollisesti aiheutuvat vahingot. Merkittäviä tulvariskialueita Lapissa on yhteensä 5 alueella. Arvioinnin mukaan Lapissa vesistön tulvimisesta aiheutuu suurimmat riskit Rovaniemellä, Torniossa, Kemijärvellä, Kittilän ja Ivalon taajamissa. Ehdotuksen perusteella maa- ja metsätalousministeriö on nimennyt merkittävät tulvariskialueet ja asettanut niille tulvaryhmät. Tulvaryhmät aloittavat toimintansa yhteistyössä vesien eri käyttäjätahojen ja niitä edustavien järjestöjen kanssa.

Lapin merkittävälle tulvariskialueelle laaditaan tulvavaara- ja tulvariskikartat sekä suunnitelmat tulvariskien estämiseksi ja vähentämiseksi. Hallintasuunnitelmissa esitetään toimenpiteet tulvariskien estämiseksi ja vähentämiseksi. Suunnitelmissa tarkastellaan muun muassa tulvien ennustamista ja niistä varoittamista sekä maankäytön ja pelastustoimien suunnittelua. Laadintatyö on aloitettu ja työ saadaan valmiiksi vuoden 2015 loppuun mennessä.

Kansainvälinen tulvariskien hallintatyö ja operatiivinen yhteistyö on jatkunut tiiviinä yhteistyönä Ruotsin, Norjan ja Venäjän viranomaisten kanssa Suomen rajavesistöissä. Yhteistyö on käynnistynyt Ruotsin viranomaisten kanssa erillisprojektina mm. laatimalla selvitys tulvasuojelun ja tulvantorjunnan tehtävistä. Norjan ja Venäjän viranomaisten kanssa yhteistyö on luonteeltaan yhteen sovittavaa ja informoivaa. Työ on kohdistunut erityisesti tulvalain toimeenpanokysymyksiin rajavesistöissä. Tavoitteena on ollut luoda kiinteä yhteys ELY -keskuksen vesistöasioista vastaavien viranomaisten ja naapurimaiden vastaavien viranomaisten kesken. Norjan vesiviranomaisten kanssa on aloitettu yhteishanke Tenojoella, jonka keskeisenä teemana on viranomaisyhteistyön tiivistäminen ja hyvien toimintatapojen esille tuominen.

Lapissa on edistetty kestäviä vesihuoltoratkaisuja, joissa on huomioitu toiminnallisuus, erityistilanteisiin varautuminen ja maankäytön tehokkuus. Vesihuollon painopiste on ollut edelleen viemäriverkostojen laajentamisessa suurten jokivarsien haja-asutusalueilla. Tornion ja

Keminmaan välinen Torppi - Jokisuun vesihuollon alueellinen yleissuunnitelma, Kolari-Ylläs yleissuunnitelma ja kuntien vesihuollon kehittämissuunnitelmat ovat edenneet suunnitellusti. Vesihuoltotyöt toteutuivat suunnitellusti, lukuun ottamatta Sinettä - Rovaniemi siirtoviemäri-hanketta, jonka aloittaminen siirtyi vuodelle 2012.

Rakennettujen vesistöjen säännöstelyn hoidon kehittämistä on jatkettu Kemijärven, Lokka-Porttipahdan ja Tengeliöjoen vesistöalueilla luvanhaltijoiden ja eri yhteistyötahojen kanssa.

2.3 ELY-keskuksen erikoistuminen

Lapin ELY -keskus hoitaa erikoistumistehtäväänään Inarinjärven säännöstelyä koskevat Suomen, Norjan ja Venäjän väliseen valtiosopimukseen liittyvät toimeenpanotehtävät sekä Suomen ja Ruotsin sekä Suomen ja Norjan väliseen rajajokisopimukseen liittyvät toimeenpanotehtävät. Lisäksi Lapin ELY -keskus huolehtii kansainvälinen tulvariskien hallinnan ja vesienhoidon tavoitteiden yhteensovittamistehtävästä Tornionjoen vesienhoitoalueella.

Inarinjärven säännöstelyn luvanhaltijan tehtävien hallittu siirto maa- ja metsätalousministeriöstä Lapin ELY -keskukselle on toteutettu ja Inarinjärven säännöstelyn operatiivisen toiminnan osaamisen siirto SYKELtä Lapin ELY -keskukselle on saatettu loppuun koulutusohjelman mukaisesti. Inarinjärven kalatalousvelvoitteen hallittu hoito yhteistyössä RKTL:n kanssa on aloitettu 5-vuotissuunnitelman mukaisesti. Yhteistyön velvoitteet ja vastuut on määritelty Lapin ELY – keskuksen ja RKTL:n yhteistyösopimuksessa.

Suomen ja Ruotsin sekä Suomen ja Norjan väliseen rajajokisopimukseen liittyvät toimeenpanotehtävät ovat toteutuneet suunnitellusti.

Vuonna 2011 pohjoisen ja arktisen yhteistyön toimintaa suunnattiin sekä kansallisesti että kansainvälisesti. Suomen arktista politiikkaa linjattiin Jyrki Kataisen hallituksen hallitusohjelmassa (kesäkuu 2011), missä ulko- ja turvallisuuspoliittisen osion lähialueita käsittelevässä kohdassa huomioidaan sekä arktisen yhteistyön taloudelliset mahdollisuudet että alueeseen kohdistuvat ympäristöriskit. Kansainvälisesti Suomi oli mukana Arktisen neuvoston ulkoministerikokouksessa Nuukissa (toukokuu 2011), missä neuvosto päätti kaksivuotisesta toimintakaudestaan, ja missä Ruotsi uutena puheenjohtajanaan julkisti puheenjohtajuusohjelmansa. Marraskuussa 2011 Suomi otti vastaan Barentsin euroarktisen neuvoston ympäristöpuheenjohtajuuden ja julkisti kautensa painopisteet. Myös Barentsin alueen ympäristöyhteistyössä huomioidaan alueen elinkeinotoiminnan ja ympäristökysymysten yhteensovittaminen muuttuvissa ilmasto-olosuhteissa.

Lapin ELY-keskuksen johtama trilateraali -yhteistyöhanke (Suomi, Norja, Venäjä) sai EU:n KolArctic ENPI-rahoituksen, ja kolmevuotinen raja-alueyhteistyö käsittelee ympäristöyhteistyötä ja – suojelua muuttuvassa ilmastossa Inari - Paatsjokialueella. Kansallisesti ja kansainvälisesti hyväksytyt toiminnan suuntaukset ja painopisteet liittyvät Lapin ELY -keskuksen toimintaan sen eri vastuualueilla ja vastuualueiden toiminta tuottaa kansallista vastinetta Suomen osallistumiseen kansainväliseen pohjoiseen yhteistyöhön.

Vuoden 2011 Etelämantereen ympäristönsuojeluun liittyvät lupa- ja valvonta-asiat siirtyivät Lapin ELYn hoidettavaksi. Vuoden 2011 aikana tehtiin kaksi Etelämantereen ympäristönsuojelulain mukaista päätöstä, jotka koskivat retkikuntien toimintaa Etelämantereella.

Tien kunnossapitoon liittyvät vahingonkorvausasiat

Vahingonkorvaushakemuksia saapui yhteensä 1 075 kpl. Hakemusmäärä kasvoi 22 % vuoteen 2010 verrattuna. Päätöksiä tehtiin 918 kpl. Myönteisten päätösten osuus oli 19 % ja korvauksia maksettiin 125 179 euroa. Hakemusten keskimääräinen läpimenoaika oli 4,5 kuukautta, mutta läpimenoaika nousi etenkin viimeisellä neljänneksellä selvästi (noin 6 kk:een). Tienpidon määrärahojen alenevan kehityksen sekä vakuutusyhtiöiden takautumisoikeuden käytön lisääntymisen seurauksena vahingonkorvaushakemusten määrän lisääntymisen arvioidaan jatkuvan myös tulevaisuudessa. Palvelun asianmukainen hoitaminen vaatisi 1 htv:n lisäresursointia vakinaisen henkilöstön määrään.

Vahingonkorvaushakemusten käsittelyyn on käytetty yhteensä noin 5,8 htv:n työpanos, josta vahingonkorvausassistentin tehtäviin (esi- ja jälkikäsitteily) noin 1,9 htv ja vahingonkorvauskäsittelijän tehtäviin (esittely) noin 3,5 htv. Yliopistoharjoittelijan ja ruuhka-apulaisten työpanos esittelytehtäviin on ollut noin 0,6 htv. Vahingonkorvausasioiden ratkaisemiseen ja toiminnan kehittämiseen on ollut varattuna noin 0,4 htv:n työpanos.

Vahingonkorvauskäsittelyn henkilöstö on osallistunut Lapin yliopiston ja Rovaniemen hovi-oikeuden kanssa yhteistyössä järjestettyihin vahingonkorvausoikeudellisiin koulutustilaisuuksiin sekä Lapin ELY-keskuksen järjestämiin koulutuspäiviin hallintolaista ja -menettelystä.

Vahingonkorvausasioiden toimintaa on kehitetty yhteistyössä Liikenneviraston kanssa sekä Pohjoisten ELY-keskusten yhteisessä Kaiku-hankkeessa, joka jatkuu toukokuuhun 2012 saakka. Sidosryhmäyhteistyötä on jatkettu muun muassa Liikenteen asiakaspalvelukeskuksen kanssa, Liikenneviraston viranomaispalvelujen yhteistyöryhmässä (VIPA), Aluevastaavapäivillä ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen viranomaistiefoorumissa.

Maanteille jätettyjen ajoneuvojen siirto- ja korvauspäätökset

Siirrettävistä ajoneuvoista tuli ilmoituksia yhteensä 547 kappaletta, keskimäärin noin 46 ilmoitusta kuukaudessa. Ilmoitetuista ajoneuvoista siirrettiin varastoihin 330 kpl ja näistä 65 % on siirtynyt kunnan omistukseen. Siirtoajoneuvoihin liittyviin tehtäviin on ollut käytettävissä noin 1,8 htv.

Toiminnan tehostamiseksi siirto- ja siirtokustannuspäätös yhdistettiin yhdeksi päätökseksi. Siirtoon liittyvien päätösten lukumäärä on kuitenkin pysynyt korkeana suhteessa siirrettyjen ajoneuvojen lukumäärään (849 päätöstä). Päätösten lukumäärää lisää ajoneuvoliikennerekisterissä olevien omistajatietojen epäselvyys. Siirtoajoneuvoprosessin sujuvuuden kannalta on ilmennyt kehittämis- ja koulutustarpeita etenkin urakoitsijoiden kohdalla.

Ajoneuvojen siirtämisestä annettu lain muutos astui voimaan 1.2.2012. Lakimuutoksen myötä todisteellinen tiedoksianto poistuu, mikä todennäköisesti helpottaa päätöksentekoprosessia. Toisaalta uuden lain myötä päätökseen saa vaatia oikaisua päätöksen tehneeltä viranomaiselta ja tämä menettely tulee hyvin todennäköisesti lisäämään Lapin ELY-keskuksen työmäärää. Lakimuutokseen liittyvässä hallituksen esityksessä (HE 28/2011) on myös todettu, että oi-

kaisuvaatimuksen käyttönotolla tulee olemaan henkilöstövaikutuksia Lapin ELY-keskuksessa.

2.4 TE-toimistojen ja työvoiman palvelukeskusten toiminta

TE-toimistokohtaisten tulostavoitteiden toteutuminen vuosina 2009 - 2011

TE-toimisto	Tulostavoitteet															
	Vaikeasti työllistyvien määrä enintään henkilöä						Virta yli 3 kk:n työttömyyteen enintään, %						Virta yli 3 kk:n työttömyyteen alle 25-vuotiailla enintään, %			
	2009		2010		2011		2009		2010		2011		2009	2010	2011	
	Tav.	Tot	Tav.	Tot	Tav.	Tot	Tav.	Tot	Tav.	Tot	Tav.	Tot	Tot	Tot	Tav.	Tot
Itä-Lappi	690	813	800	860	925	863	34 %	24,6 %	33 %	26,2 %	26 %	26,4 %	17,7 %	18,3 %	16 %	13,7 %
Meri-Lappi	1 490	1 712	1 640	1 859	1 825	1 748	34 %	20,4 %	30 %	18,1 %	26 %	17,4 %	18,1 %	15,3 %	16 %	13,2 %
Pohjois-Lappi	410	512	470	521	500	469	34 %	22,7 %	32 %	21,7 %	26 %	20,5 %	12,5 %	12,0 %	16 %	11,0 %
Rovaniemi	1 750	2 082	1 945	2 228	2 085	2 118	34 %	25,7 %	34 %	28,0 %	26 %	26,6 %	25,7 %	23,3 %	16 %	19,8 %
Tomionlaakso	270	299	275	292	280	247	34 %	28,0 %	33 %	23,4 %	26 %	20,8 %	16,6 %	17,5 %	16 %	16,2 %
Tunturi-Lappi	290	366	370	407	385	420	34 %	26,3 %	33 %	29,8 %	26 %	30,7 %	14,5 %	15,7 %	16 %	15,0 %
Lapin ELY-keskus	4 900	5 784	5 500	6 168	6 000	5 865	34 %	24,8 %	33 %	23,1 %	26 %	22,3 %	19,9 %	18,1 %	16 %	15,4 %

Lapin TE-toimistojen tulostavoitteet saavutettiin vuonna 2011 hyvin. Vaikeasti työllistyvien määrän tavoite saavutettiin alueellisesti ja neljä toimisto saavutti tavoitteen. Virta yli 3 kk:n työttömyyteen saavutettiin alueellisesti ja kolmessa TE-toimistossa. Nuorten virtaa koskeva tavoite saavutettiin alueellisesti ja neljässä TE-toimistossa. Meri-Lapissa ja Pohjois-Lapissa saavutettiin kaikki em. kolme tavoitetta.

Lapin TE-toimistoissa palvelut organisoitiin asiakkaiden palvelutarpeisiin perustuviin palvelulinjoihin vuoden 2010 aikana. Vuoden 2011 toiminnassa on painottunut palvelulinjakohtainen kehittämistyö. Jokaisella palvelulinjalla toimii oma kehittämisryhmänsä TE-toimiston johtajavetoisena. Ryhmien työn tavoitteena on valmistella siirtymistä yhteen TE-toimistoon, jossa palvelut tuotetaan yhdenmukaisesti. Monikanavaisuus on ollut keskeinen painopiste palvelulinjojen kehittämisessä. Asiakkaita kannustettiin sähköisten palvelujen käyttöön kampanjoimalla CV-netin käytön lisäämiseksi. Monikanavaisia palveluja on edistetty myös viranomaisyhteistyössä. Lapin AVIn nimeämän Lapin sairaanhoitopiirin alueen kuntoutuksen asiakasyhteistyö-toimikunta ja Lapin kuntien kuntoutuksen asiakasyhteistyöryhmät saivat käyttöönsä Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen ylläpitämän palveluportaalin - kuntoutuksen verkkokonsultaatiopalvelun. Lapin TE-toimistot ja TYPit ovat voineet hyödyntää verkkokonsultaatiota erityisesti tuetun työllistymisen palvelulinjan asiakasohjausongelmissa joulukuusta lähtien.

2.5 AHTI-yksikön toiminta

Ei koske Lapin ELY-keskusta.

2.6 ELYjen tietohallintoyksikön toiminta

Ei koske Lapin ELY-keskusta.

2.7 ELYjen talous- ja henkilöstöhallintoyksikön toiminta

Ei koske Lapin ELY-keskusta.

2.8 ELYjen yhteiset viestintäpalvelut –yksikön toiminta

Ei koske Lapin ELY-keskusta.

3 TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS

Toiminnallisesta tehokkuudesta esitetään vuodelta 2011 lähinnä kustannus- ja henkilötöyvuositietoja sekä kustannusvastaavuuslaskelmat.

3.1 Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus

Lapin ELY-keskuksen toimintamenot vuonna 2011 olivat noin 16 milj. euroa. Toimintamenoilla palkattujen henkilöiden osuus oli 259,53 henkilötöyvuotta. Henkilöstökulut olivat selkeästi toimintamenojen suurin kustannuserä, jonka osuus kaikista toimintamenoista oli liki 80 %. Toimintamenoilta palkattujen henkilöiden lisäksi Lapin ELY-keskuksessa työskenteli myös muilla talousarviotileillä palkattuja henkilöitä mm. EU-osarahoitteisissa projekteissa, vesivarojen käyttöön ja hoitoon liittyvissä tehtävissä, ympäristötöissä sekä työllisyysmäärärahoilla. Näiden henkilöiden osuus oli 101,40 henkilötöyvuotta.

Alla olevassa taulukossa taloudellisuutta ja tuottavuutta tarkastellaan Lapin ELY-keskuksen tehtäväryhmittäisten henkilötöyvuosi- ja kustannustietojen pohjalta. Oman toiminnan henkilötyövuosi- ja kustannustiedot perustuvat ELY-keskusten yhteiseen kustannuslaskentaan. Kustannukset on laskettu TAIKA-työajanseurantajärjestelmän pohjalta. Kokonaiskustannuksissa on otettu huomioon henkilöstön palkat ja muut oman toiminnan kulut.

Työajanseurantajärjestelmästä johtuen vuonna 2010 työaika ei vielä ollut mahdollista tallentaa sekä projektille että tehtävälle, joten tältä osin F-projektit näkyvät taulukossa omana tehtäväryhmänä. Vuonna 2011 työajanseurantajärjestelmä muuttui siten, että työaika voitiin tallentaa sekä projektille että tehtävälle, mutta tallennus tehtävälle oli kuitenkin aina pakollinen. Tästä johtuen vuoden 2011 taulukossa työaika näkyy aina tehtäväryhmissä rahoituksesta riippumatta. Myös F-projekteilla tehty työ sisältyy niihin tehtäväryhmiin, joita projekteilla on tehty.

Lapin ELY-keskus

poislukien TE-toimistot

Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus

Tehtäväryhmä	2011 HTV	Palkka- kustannukset	Kokonais- kustannukset	2010 HTV	Palkka- kustannukset	Kokonais- kustannukset
Alueiden käyttö ja luonnonsuojelu	67,52	3 102 422,42	5 142 382,36	52,94	2 283 982,02	4 306 517,05
F-projektit				68,22	3 145 453,88	5 232 617,32
Hallinnolliset tehtävät	0,15	6 551,53	10 042,86			
Kalatalouden tehtävät	4,34	221 483,69	279 009,45	4,00	190 858,17	253 281,91
Kasvintuotannon tarkastustehtävät	2,09	96 058,59	122 984,67	2,01	90 343,48	121 742,96
Maatalouden tukiasiat	7,77	362 677,11	456 422,25	7,75	352 211,67	471 952,00
Maatalouden valvonnat	10,64	475 128,07	612 131,21	11,07	479 792,11	652 592,68
Muut EU-tehtävät	21,18	1 067 677,24	1 472 954,84	13,81	690 497,81	1 036 413,66
Muut palvelut	0,03	1 291,98	1 992,12	0,08	4 617,66	5 896,29
Rahoituspalvelut	35,08	1 766 897,21	2 188 377,21	28,14	1 386 162,42	1 768 694,83

Selvitykset ja seuranta ja ympäristötietoisuus	17,33	780 934,94	1 249 609,44	23,44	1 025 436,90	1 410 456,57
Sivistystoimen palvelut	11,27	676 989,58	819 475,73	9,82	564 170,86	694 298,22
Tienpito ja liikenne	55,78	3 120 033,67	3 752 692,99	54,53	2 965 508,49	3 703 167,83
Tilauspalvelut	0,00	77,58	91,64	0,57	26 450,11	35 527,90
Työllisyys ja työvoimapaalvelut	24,22	1 268 019,80	1 665 499,48	15,85	824 998,84	1 034 172,11
Vesivarojen käyttö ja hoito	50,81	2 103 083,90	4 458 111,01	76,05	2 946 520,97	7 788 526,73
Yleiset ympäristötehtävät	7,80	427 615,20	609 892,81	5,37	295 882,14	399 680,41
Ympäristönsuojelu	21,28	1 068 040,26	1 592 424,59	20,93	1 009 134,93	1 554 038,73
Yritys- ja yrittäjäyyspalvelut	23,64	1 316 687,93	1 686 183,33	9,36	511 713,33	647 301,79
Yhteensä	360,93	17 861 670,70	26 120 278,00	403,93	18 793 735,79	31 116 878,99

Lapin ELY-keskuksen alueella toimivien TE-toimistojen toimintamenot vuonna 2011 olivat noin 8,1 milj. euroa. Toimintamenoilla palkattujen henkilöiden osuus oli 148,55 henkilötyövuotta. Palkkojen osuus toimintamenoista oli noin 77 %. Toimintamenojen lisäksi myös TE-toimistossa työskenteli työllisyysvaroin palkattua henkilöstöä. Näiden henkilöiden osuus oli 29,32 henkilötyövuotta.

Alla olevassa taulukossa taloudellisuutta ja tuottavuutta tarkastellaan Lapin ELY-keskuksen alueella toimivien TE-toimistojen tehtäväryhmittäisten henkilötyövuosi- ja kustannustietojen pohjalta. Oman toiminnan henkilötyövuosi- ja kustannustiedot perustuvat ELY-keskusten yhteiseen kustannuslaskentaan. Kustannukset on laskettu TAIKA-työajanseurantajärjestelmän pohjalta ja kokonaiskustannuksissa on otettu huomioon henkilöstön palkat ja muut oman toiminnan kulut.

Työajanseurantajärjestelmästä johtuen vuonna 2010 työaika ei vielä ollut mahdollista tallentaa sekä projektille että tehtävälle. Tästä johtuen vuoden 2010 taulukossa F-projektit näkyvät omana tehtäväryhmänään.

Lapin ELY-keskus / TE-toimistot Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus

Tehtäväryhmä	2011 HTV	Palkka- kustannukset	Kokonais- kustannukset	2010 HTV	Palkka- kustannukset	Kokonais- kustannukset
F-projektit				2,04	94 401,50	142 137,80
Hallinnolliset tehtävät	1,06	41 498,57	59 923,37			
Muu seurantakohde	0,16	7 656,08	10 555,78			
Muut EU-tehtävät	0,16	7287,14	9178,95			
Työllisyys ja työvoimapaalvelut			11 479			11 011
Yritys- ja yrittäjäyyspalvelut	175,80	7 385 497,24	861,52	179,59	7 314 514,87	542,65
	0,71	44 892,50	48 880,64			
Yhteensä	177,87	7 486 831,53	11 608 400,26	181,62	7 408 916,37	11 153 680,45

3.2 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Lapin ELY-keskuksen maksullisen toiminnan julkisoikeudellisista suoritteista muodostuvia tuloja kertyy kaikilta kolmelta vastuualueelta. Elinkeino, työllisyys, osaaminen ja kulttuuri – vastuualueen julkisoikeudelliset suoritteet muodostuvat myönnettävistä kalastusluvista. Liikenne ja infrastruktuuri – vastuualueen julkisoikeudellisia suoritteita ovat tiestön käyttö- ja työluvut, tiestön liikennöintiin liittyvät taksi-, tavaraliikenne- ja joukkoliikenneluvat sekä valtakunnallisesti Lapin ELY-keskukseen keskitetty siirtoajoneuvojen käsittely. Ympäristö ja luonnonvarat – vastuualueen julkisoikeudellisia suoritteita ovat puolestaan ympäristö- ja luonnonsuojelulain mukaiset päätökset, vastuualueen hallinnoimiin rekistereihin kirjattavat ilmoitukset, erilaiset poikkeamis-, kiello- ja rajoituspäätökset sekä YVA-lakiin perustuvat lausunnot.

Lakiin perustuvien, virkatyönä tehtävien julkisoikeudellisten suoritteiden laskutettavat yksikköhinnat säädetään vuosittain maksuperusteasetuksella. Maksullisen toiminnan julkisoikeudellisista suoritteista saadut tuotot ylittivät vuoden 2011 toiminnalle asetetun tavoitteen noin 20 %, mikä selittyy pääosin YVA-lakiin perustuvien selvitysten laajuudella ja määrällä. Julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus vuonna 2011 oli 41,5 %, kun se vuonna 2010 oli 56,7 %. Edellisvuoden vastaavaan laskelmaan verrattaessa tuottojen laskua selittävät taksilupien uusimismenettelyn keventäminen, poikkeamispäätösten määrän lasku ja valtakunnallisesti keskitetyn siirtoautokäsittelyn epävarmojen saamisten realisoituminen. Siirtoautokäsittelyyn liittyvät toimintavuoden tileistäpoistot näkyvät laskelman kohdassa Maksullisen toiminnan muut tuotot. Siirtoautokäsittelyyn liittyvien tileistäpoistojen osuus oli 53 % vuoden 2011 vastaavista myyntituotoista. Lisäksi kustannusvastaavuutta heikensi henkilöstökulujen kasvu.

MAKSULLISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMA

Maksuperustelain mukaiset julkisoikeudelliset suoritteet

	Vuosi 2011 toteutuma	Vuosi 2011 tavoite	Vuosi 2010 toteutuma
TUOTOT			
Maksullisen toiminnan tuotot			
Maksullisen toiminnan myyntituotot	384 435,52	310 000,00	401 534,00
Maksullisen toiminnan muut tuotot	-25 345,04		
Tuotot yhteensä	359 090,48	310 000,00	401 534,00
KOKONAISKUSTANNUKSET			
Erilliskustannukset			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Henkilöstökustannukset	399 971,23		336 753,00
Vuokrat			
Palvelujen ostot	25 966,19		69 501,00
Muut erilliskustannukset	76 799,31		70 865,00
Erilliskustannukset yhteensä	502 736,73	0,00	477 119,00
Osuus yhteiskustannuksista			
Tukitoimintojen kustannukset	363 419,70		119 391,00
Poistot			
Korot			
Muut yhteiskustannukset			111 549,00

Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	363 419,70	0,00	230 940,00
Kokonaiskustannukset yhteensä	866 156,43	0,00	708 059,00
KUSTANNUSVASTAAVUUS (tuotot - kustannukset)	-507 065,95	310 000,00	-306 525,00
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki			
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄL- KEEN	-507 065,95	310 000,00	-306 525,00
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki			

Maksullisen toiminnan liiketaloudelliset suoritteet koostuvat Ympäristö ja luonnonvarat – vastuu-alueen poraustoiminnan tuotoista. Tuottojen vaikean ennustettavuuden vuoksi vuoden 2011 liiketaloudellisille suoritteille ei asetettu erillistä tavoitetta. Liiketaloudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus vuonna 2011 oli 89,6 %, kun se vielä vuonna 2010 oli 123,7. Kustannusvastaavuuden lasku vuoteen 2010 verrattaessa johtui tuottojen vähenemisestä noin 29,6 %:lla. Tätä selittää vesihuoltoinfran rakentamisen painopisteen siirtyminen haja-asutusalueille, minkä vuoksi myös poraustoiminnan laskutettavat euromäärät ovat kääntyneet laskuun. Lisäksi Y-vastuualueen laboratoriopalveluiden ulkoistaminen Metsäntutkimuslaitokselle 1.3.2011 alkaen on laskenut tuottojen määrää.

**Lapin ELY-keskuksen MAKSULLISEN TOIMINNAN
KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMA
Maksuperustelain mukaiset liiketaloudelliset suoritteet**

	Vuosi 2011 toteutuma	Vuosi 2011 tavoite	Vuosi 2010 toteutuma
TUOTOT			
Maksullisen toiminnan tuotot			
Maksullisen toiminnan myyntituotot	119 012,12		169 028,69
Maksullisen toiminnan muut tuotot			
Tuotot yhteensä	119 012,12	0,00	169 028,69
KOKONAISKUSTANNUKSET			
Erilliskustannukset			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Henkilöstökustannukset	56 381,00		52 860,80
Vuokrat			
Palvelujen ostot			
Muut erilliskustannukset	52 467,21		54 198,40
Erilliskustannukset yhteensä	108 848,21	0,00	107 059,20
Osuus yhteiskustannuksista			
Tukitoimintojen kustannukset	23 962,75		29 608,84
Poistot			
Korot			

Muut yhteiskustannukset			
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	23 962,75	0,00	29 608,84
Kokonaiskustannukset yhteensä	132 810,96	0,00	136 668,04
KUSTANNUSVASTAAVUUS (tuotot - kustannukset)	-13 798,84	0,00	32 360,65
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki			
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄL- KEEN	-13 798,84	0,00	32 360,65
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki			

Lapin ELY-keskuksen alueella toimivilla TE-toimistoilla ei vuonna 2011 ollut julkisoikeudellisia tai liiketaloudellisia suoritteina laskutettavaa toimintaa.

3.3 Yhteisrahoitteen toiminnan kustannusvastaavuus

Yhteisrahoitteinen toiminta sisältää itse toteutettujen hankkeiden eli F-projektien (pois lukien teknisen tuen projektit) tuotot ja kustannukset. Muista yhteisrahoitteisista hankkeista ei esitetä laskelmaa, koska ympäristöministeriö ei ole määritellyt ELY-keskusten ympäristövastuualueilla toteutettavia hankkeitaan, eikä niillä siksi ole tarvittavia seurantakoodeja kirjanpidossa ja Taika-työajanseurannassa. Ympäristöministeriö ja ELY-keskusten talous- ja henkilöstöhallintoyksikkö asettavat työryhmän kehittämään asiaa vuoden 2012 aikana.

Tuotot ja erilliskustannukset on otettu laskelmalle kirjanpidosta. Yhteiskustannukset on otettu Tatu-laskelmilta siten, että vyörytetyistä on vähennetty erilliskustannukset. Vertailutietoja vuodelta 2010 ei esitetä, koska laskenta ja työajanseuranta eivät olleet luotettavia, eivätkä vertailukelpoisia. Laskentaa on kehitetty yhteistyössä ELY-keskusten talous- ja henkilöstöhallintoyksikön, TEM:n ja AHTIn kanssa siten, että vuoden 2011 laskelmat ovat oikein.

Oman tuotannon projektien tukikelvottomia kustannuksia oli vuonna 2011 yhteensä 131.129,57 euroa. Suurin osa tukikelvottomista kustannuksista oli matkakustannuksia. Tukikelvottomina on hylätty projekteilla työssä olleiden henkilöiden matkakuluja, koska henkilöiden työaika ei ole kohdistunut juuri samalle ajalle kun matkakulu on syntynyt. Hylätyt matkakustannukset ovat tosiasiallisesti projektille kuuluvia kuluja, vaikka työaika ei olekaan kirjattu juuri kyseiselle ajankohdalle. Työajan kirjauksen ja matkakustannuksien ero on johtunut siitä, että henkilöt ovat työskennelleet samanaikaisesti useammalla projektilla ja palkanlaskentaan on pitänyt ilmoittaa etukäteen kuukauden alussa projektit mistä palkka maksetaan. Eri projektien vaatima valvonta, työnjohto- tai muut työt vaihtelevat päivittäin, joten etukäteen suunniteltu työajan jakautuminen eri projekteille ei välttämättä kohdistu juuri niille päiville joille se on suunniteltu ja ilmoitettu kohdistuvan. Projektille kirjattu työaika on kuitenkin kirjattu pääosin oikein, vaikka se ei olekaan kohdistunut juuri samoille työpäiville kuin matkakulut ovat syntyneet.

Lapin ELY-keskuksessa otettiin vuoden 2011 alusta otettu käyttöön uusi työajanseurantalomake, jolla pyritään välttämään tukikelvottomien kustannusten syntyä palkka- ja matkakustannusten osalta. Lisäksi on pidetty oman tuotannon hankkeiden projektipäälliköiden, rahoittajien ja maksatuksen yhteinen palaveri, jossa käydään läpi oman tuotannon hankkeiden toteutuksessa ilmenneet epäkohdat ja laadittu yhteinen ohjeistus.

Lapin ELY-keskus

YHTEISRAHOITTEISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMA 2011 LASKELMA OMARAHOITUSOSUUDESTA

	2011	Tavoite 2011	2010
Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot			
Muilta valtion virastoilta saatu rahoitus	5 553 072,11	0,00	0,00
EU:lta saatu rahoitus	0,00		0,00
Muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus	0,00		0,00
Yhteisrahoitteisen toiminnan muut tuotot	396 022,42		0,00
Tuotot yhteensä	5 949 094,53		0,00
Yhteisrahoitteisen toiminnan erilliskustannukset			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	155 152,12		0,00
Henkilöstökustannukset	1 749 187,14		0,00
Vuokrat	95 708,40		0,00
Palvelujen ostot	3 444 667,36		0,00
Muut erilliskustannukset	1 004 398,48		0,00
Erilliskustannukset yhteensä	6 449 113,50		0,00
Yhteisrahoitteisen toiminnan yhteiskustannusosuus			
Tukitoimintojen kustannukset	0,00		0,00
Poistot	0,00		0,00
Korot	0,00		0,00
Muut yhteiskustannukset	397 352,53		0,00
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	397 352,53		0,00
Kokonaiskustannukset yhteensä	6 846 466,03		0,00
Omarahoitusosuus (Tuotot - Kustannukset)	-897 371,50		0,00
Omarahoitusosuus %	86,89 %		0,00 %

Lapin ELY-keskuksen alueella toimivilla TE-toimistoilla ei vuonna 2011 ollut yhteisrahoitettua toimintaa.

4 TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA

4.1 Palvelukyky ja suoritteiden laatu

4.1.1 ELY-keskuksen palvelukyky ja suoritteiden laatu

Toiminnan asiakaslähtöinen kehittäminen

ELYjen valtakunnallinen asiakkuusstrategia valmistui vuonna 2011 ja Lapin ELYn asiakkuuspäällikkö osallistui aktiivisesti valtakunnalliseen kehittämistyöhön. Keväällä laadittiin Lapin ELYn toimintasuunnitelma ja lähdettiin sitä toteuttamaan.

Maksatusyksikön maksamat tuet 2010-2011.

TUKIKOHDE	2010		2011	
	kpl	€	kpl	€
EAKR-YRITYS - JA KEHITTÄMISTUET	413	17 518 911	425	10 899 765
EAKR-INVESTOINTI- JA KEH. KULJETUSTUKI	24	3 648 155	63	6 274 142
ESR	111	726 602	50	396 000
MAASEUDUN YRITYSTUET	195	10 646 971	338	16 274 142
MAASEUDUN HANKETUET	77	261 062	103	811 811
MAA- JA POROTALOUDEN RAKENNETUET	77	2 064 419	176	4 278 653
TYÖLLISYYS- JA TYÖVOIMAPOLIITTINEN AVUSTUS	270	3 748 683	298	8 068 051
TYÖLLISYYS- JA TYÖVOIMAPOLIITTINEN AVUSTUS	43	7 143 651	24	1 844 356
TYÖVOIMAPOLIITTINEN AVUSTUS	79	1 004 230	148	2 897 284
TYÖVOIMAPOLIITTINEN KOULUTUS	377	7 599 206	377	6 959 771
EKTR	35	379 918	128	1 402 578
YHTEENSÄ	1 701	54 741 808	2 130	60 106 553

MRL mukaisten poikkeamispäätösten määrä ja käsittelyajat.

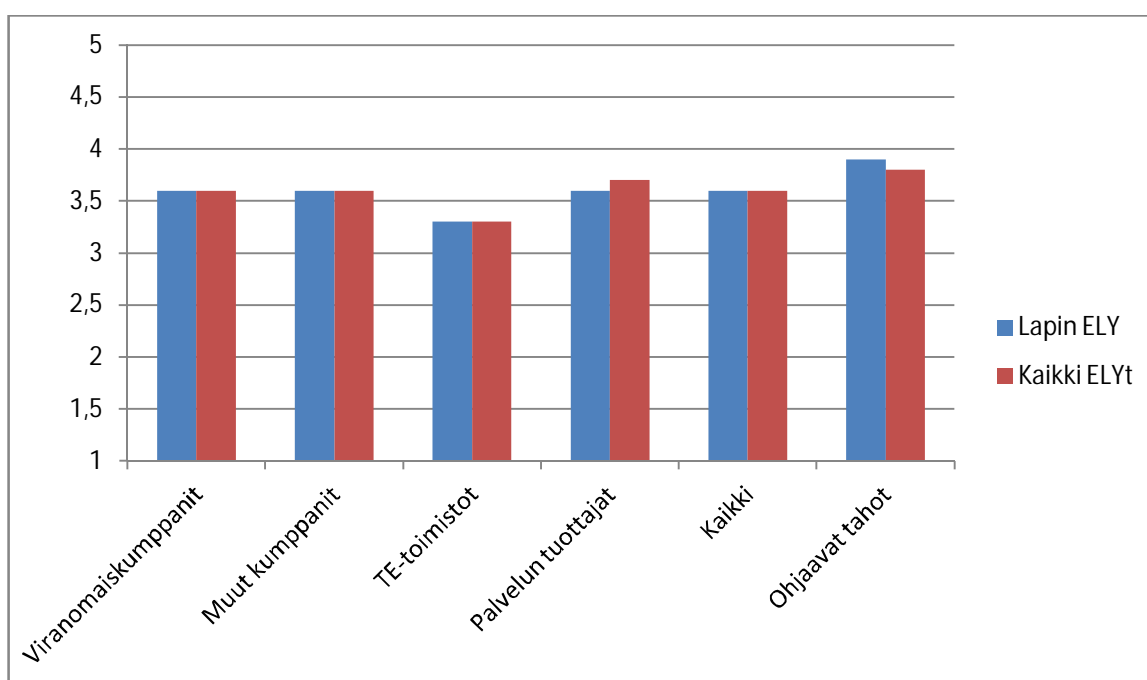
Poikkeamispäätökset	toteuma 2009	toteuma 2010	tavoite 2011	toteuma 2011
ratkaistut yhteensä, kpl	230	231	200	150
käsitelty alle 6 kk:ssa, %	74 %	89 %	90 %	80 %

Yhteistyö ELYn, AVIn ja liiton kesken sekä sidosryhmäyhteistyö

Lapin keskeisten alueviranomaisten kesken tehtiin tiivistä yhteistyötä sekä johdon että asiantuntijoiden kesken. Ylin johto tapasi säännöllisesti ja johtoryhmien tapaamiset järjestettiin kaksi kertaa. Asiantuntijoiden välistä yhteistyötä tehtiin erityisesti Lapin liiton kanssa.

Sidosryhmäkyselyn tulokset olivat pääosin positiivisia. Vastausprosentti oli Lapissa korkea.

Sidosryhmät pitävät Lapin ELY-keskusta ennen kaikkea asiantuntevana yhteistyökumppanina. Lisäksi Lapin ELY-keskusta pidetään melko haluttavana sekä helposti lähestyttävänä yhteistyökumppanina. Huonoiten Lapin ELY-keskukseen sopivat sidosryhmien mukaan kuvaukset ”tehokas ja nopea” sekä ”toimintatavoiltaan yhtenäinen”.

Lapin ELYn sidosryhmälinjaukset valmistuivat joulukuussa. Linjauksissa on kuvattu sekä nykyinen sidosryhmäyhteistyö että tarkasteltu sidosryhmäyhteistyön kohdentumista ja sisältöä Lapin ELYn strategisten painopisteiden toteuttamisen kannalta.

Johtaminen ja henkilöstöpolitiikka

Vuoden 2011 aikana uudistettiin ELYn ja vastualueiden työjärjestykset sekä tarkennettiin johtamisjärjestelmää. Johtoryhmien ja muiden johtamisfoorumien tavoitteet ja tehtävät määriteltiin sekä niiden linkittyminen toisiinsa.

Toiminnan kuvaus laadittiin CAF-mallin pohjalta, toteutettiin itsearviointi ja määriteltiin kehittämisen kohteet.

Henkilöstöön liittyviä menettelytapoja täsmennettiin.

Lapin ELY-keskuksessa on järjestetty vastuualueilla ja hallintoyksikössä yhtäaikaaisesti pidettävät infotilaisuudet, joissa käsitellään sekä ELYn yhteiset asiat ja kunkin vastuualueen asiat. Pöytäkirjat ja uutiset on tallennettu intranettiin, joka on keskeinen tietolähde. Johtoryhmässä ja työvaliokunnassa on käyty läpi säännöllisesti vastuualueiden ajankohtaisia asioita sekä poikkihallinnollisten tiimien ajankohtaiskatsaukset. Yksikkö- ja ryhmäpalavereissa on käyty läpi henkilöstöä koskevat asiat. ELYÄ koskevat merkittävät asiat ja päätökset on käsitelty yhteistyötoimikunnassa. ELYn henkilöstöpäivät järjestettiin kaksi kertaa vuodessa.

4.1.2 TE-toimistojen palvelukyky ja suoritteiden laatu

TE- Työnantaja-asiakkaiden lautupalautteet

Vuonna 2011 työnantaja-asiakkaiden lautupalautteen tavoite oli, että 63 % työnantaja-asiakkaista kokee saaneensa hyvää tai erittäin hyvää palvelua. Toteutuma oli 65,2 %. Nousua edelliseen vuoteen (61,1 %) on selvästi. Vuonna 2009 vastaava osuus oli 59,5 %. Tulokset perustuvat yhteensä 97 lappilaisen työnantajan vastaukseen.

Parhaimmat palautteet saivat seuraavat osa-alueet (hyvien ja erittäin hyvien palvelukokemusten osuus yli summamuuttujien keskiarvon 65,2 %):

- henkilöstön eri ammattien ja työtehtävien tuntemus
- sovitun hakumenettelyn noudattaminen
- toimeksiannon hoitamisen nopeus
- palkkatuella työllistetyn henkilön soveltuvuus
- TE-toimiston palvelut muutosturva-asioissa
- työnantaja sai hakemaansa palvelu
- työnantaja käyttäisi jatkossakin TE-toimiston palvelua

Heikoimmat osa-alueet (hyvien ja erittäin hyvin kokemusten osuus alle 50 %)

- vaatimukset täyttävän työvoiman saanti (49,5 %)
- työhallinnon Internet-palvelujen tunnettuus (28 %)

Työnhakija-asiakkaiden lautupalautteet

Työnhakija-asiakkaiden palaute parani hiukan edellisen vuoden tasosta ja tavoite 58 % ylitettiin. Työnhakija-asiakkaista 65,1 % arvioi palvelut hyväksi tai erittäin hyväksi. Vastaava osuus oli vuonna 2010 64,9 % ja vuonna 2009 se oli 52 %.

Tulokset perustuvat yhteensä 100 lappilaisen työnhakijan vastauksiin

Parhaimmat palautteet saivat seuraavat osa-alueet (hyvien ja erittäin hyvien palvelukokemusten osuus yli summamuuttujien keskiarvon 65,1 %):

- palveluhenkilöstön asiantuntemus
- opastaminen itsenäiseen työnhakuun
- jatkotoimenpiteistä sopiminen ja niiden seuranta
- työttömyysturvasta saadun tiedon riittävyys
- tietojen saanti palkkatuetun työn periaatteista, tavoitteista ja työpaikoista
- työllistymismahdollisuudet palkkatuetun työn kautta
- työnhakusuunnitelman laadinta yhteistyössä työvoimaneuvojan kanssa

- työnhakija saanut kysymäänsä palvelua
- yleisarvosana mol.fi - sivustolle

Heikoimpana osa-alueena oli (hyvien ja erittäin hyvien kokemusten osuus alle 50 %)
- sähköisten palveluiden tuntemus (42,4 %)

Molempien asiakasryhmien osalta kehittämisen kohteena on sähköisten palveluiden markkinointi, jota tehostetaan edelleen vuonna TE-toimistojen päivystyspalvelua koskevan uudistuksen yhteydessä Lapin alueella. Työnantaja-asiakkaiden palveluissa tärkein kehittämisen kohde on osaavan työvoiman välittäminen työnantajien tarpeisiin mm. työnhakijoiden osaamistasoa nostamalla.

5 HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

5.1 ELY-keskuksen (pl. TE-toimistot) henkilöstö

Yhtenäisten toimintatapojen varmistamiseksi ja samansuuntaisen esimiestoiminnan tukemiseksi esimiehille on järjestetty yhteisiä kokoontumisia, joissa on käsitelty mm. johtamiskulttuuria, kehityskeskusteluohjausta, palkkausjärjestelmän soveltamista sekä työhyvinvoinnin edistämistä tukevaa ohjausta. Koko henkilöstölle on järjestetty infotilaisuuksia kaksi kertaa vuodessa, joissa on käyty läpi ajankohtaiset asiat mm. toimintaan liittyvät ohjeet, pelisäännöt, toimitilasuunnitelmat ym.

Osaamisen kehittämiseen liittyen on kehityskeskustelujen yhteydessä kirjattu osaamistarpeet ja suunnitelmat tarvittavista toimenpiteistä osaamisen täydentämiseksi. Toimenpiteiden toteuttamisen vastuu on ollut osin vastuualueilla ja osin hallintoyksikössä. Vuoden 2011 loppupuolella on aloitettu valtakunnallisena pilottihankkeena koko ELYä koskevat suunnitelmat ELY-keskusten ja myöhemmin TE-toimistojen yhtenäisistä osaamisen kehittämiskäytännöistä.

Lapin ELY-keskus on toiminut myös pilottiorganisaationa valtavirtaistaminen käytäntöön – hankkeessa, jonka tavoitteena on sukupuolinäkökulman valtavirtaistaminen perustehtävien näkökulmasta. Hankkeen aikana nimetty työryhmä on työstänyt Lapin ELY-keskukselle ja TE-toimistoille yhteistä yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmaa, joka otetaan käyttöön vuoden 2012 aikana.

Lapin ELYyn v. 2010 perustettu KävEly-toimikunta on jatkanut vuosittaisen toimintasuunnitelman mukaisesti toimintaansa edistäen henkilöstön työhyvinvointia ja virkistäytymistä. Toimintaa on rahoitettu toimintamomentilta myönnetyllä henkilöstön työhyvinvointiin ja virkistykseen osoitetulla määrärahalla sekä henkilöstön eri toimintoihin maksamalla omavastuuosuuksilla. Toimintasuunnitelman mukaisesti liikuntaharrastusten tukimuotoina ovat olleet mm. tyky-setelien käyttö, ohjattua liikuntaa, zumba ja sähkö-vuorot. Lisäksi on järjestetty liikuntailtapäivät keväällä ja syksyllä sekä pikkujoulut marraskuussa.

Lapin ELY:n työterveyshuollon toimintasuunnitelma on laadittu vuonna 2010, jolloin on päivitetty myös TE-toimistojen henkilöstön sairaanhoitoon liittyvät sopimukset terveyskeskusten kanssa.

VM-baro-työtyytyväisyyskyselyn tulosten analysointiin ja kehittämistoimenpiteiden määrittelyyn laadittiin TEM:n ohjeeseen perustuen Lapin ELYssä tulosten purkumalli. Malli toteutetaan samansisältöisenä ELYssä ja TE-toimistoissa. ELY-keskus ja TE-toimistot laativat omien kehittämiskohteidensa lisäksi koko ELYä koskevat 1-3 kehittämisehdotusta. Lapin ELYn johtoryhmä valitsee yksiköiden/vastuualueiden ja TE-toimistojen alueellisen yhteistoimintaryhmän esityksistä Lapin ELYn työtyytyväisyyden kehittämiskohteet vuodelle 2012.

Lapin ELYn johtoryhmän jäsenet ovat osallistuneet TEM:n järjestämään Kaiku-hankkeen muutosvalmennukseen (johtoryhmän coaching), joka päättyi alkuvuonna 2011.

Tiivistä pohjoisten ELYjen yhteistyötä on jatkettu mm. yhteisellä Kaiku-hankkeella, jonka tavoitteena on työlähtöisen työhyvinvoinnin kehittäminen uusien yhteisten toimintatapojen ja työprosessien kautta. Hankkeeseen on valittu Lapin ELYstä vahingonkorvausprosessin sekä rahoitus- ja maksatusprosessin kehittäminen. Hanke jatkuu vuoden 2012 keväälle.

Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus Palkeet on hoitanut ELY-keskusten palkanlaskennan vuoden 2010 alusta lukien. Henkilöstöhallinto jatkaa edelleen Palkeiden kanssa tiivistä yhteistyötä palkanlaskennan toimivuuden varmistamiseksi.

5.1.1 ELY-keskuksen (pl. TE-toimistot) henkilöstön määrä, henkilöstön rakenne ja henkilöstökulut

Henkilöstön määrä

Henkilöstön rekrytointi on ollut henkilöstösuunnitelman mukainen huomioiden tuottavuusohjelman vaatimukset. Rekrytointi on tapahtunut pääasiassa sisäisin henkilöstösiirtein ja sijaisuuksissa on käytetty mahdollisuuksien mukaan sisäisiä henkilökiertoja.

Henkilöstön määrä ja rakenne (ELY)	Tilanne 1.1.2010	TOT 2010	TOT 2011
Henkilöstön lukumäärä	354	350	360
Henkilötyövuosien määrä	tietoa ei saatavilla	394,59	355,68
Henkilöstön lukumäärä toimintamenoilta	293	274	257
Henkilötyövuosimäärä toimintamenoilta		271,70	259,53
Henkilöstön lukumäärän %-muutos vuoden alusta		-1,13	2,86
Henkilöstön lukumäärän %-muutos toimintamenoilla vuoden alusta		-6,48	-6,21

Henkilöstön määrä ja rakenne

Määräaikaisen henkilöstön suhteellisen korkea osuus koko henkilöstön määrästä johtuu erityisesti projektiluonteisiin tehtäviin palkattujen henkilöiden suuresta määrästä. Määräaikaisten henkilöiden lukumäärää nostavat myös sijaisuuksia hoitavat vakinaisen taustaviran omaavat henkilöt.

Tukityöllistettyjen henkilömäärä vuoden lopussa on 4 henkilöä, mutta tukityöllistettyjen todellinen htv-määrä on koko vuoden ajalla 24,5. Tukityöllistettyjen htv-määrä koko henkilöstön htv-määrästä on lähes 7%.

Tukityöllistettyjen työllistämisaikajako ajoittuu kesäkaudelle, jolloin ns. YTY-työt hoidetaan koko läänin alueella.

Osa-aikaisten lukumäärä koostuu pääosin osa-aikaeläkkeellä olevista henkilöistä.

Mittari	TOT 2010	TOT 2011
Henkilöstön määrä ja rakenne (ELY-keskus)		
Vakinaisten lukumäärä (ELY-keskus)	262	255
Naisten lukumäärä (ELY-keskus)	179	187
Miesten lukumäärä (ELY-keskus)	171	173
Kokoaikaisten lukumäärä (ELY-keskus)	334	335
Osa-aikaisten lukumäärä (ELY-keskus)	16	25
Keski-ikä vuoden lopussa, vuotta (ELY-keskus)	49,97	50,03
Vakinaisten %-osuus henkilöstöstä (ELY-keskus)	74,86 %	70,84 %
Määräaikaisten %-osuus henkilöstöstä (ELY-keskus)	25,14 %	29,17 %
Tukityöllistettyjen %-osuus henkilöstöstä (ELY-keskus)	2%	1,12%
Naisten %-osuus henkilöstöstä (ELY-keskus)	51,15 %	51,95 %
Miesten %-osuus henkilöstöstä (ELY-keskus)	48,85 %	48,05 %
Kokoaikaisten %-osuus henkilöstöstä (ELY-keskus)	95,43 %	93,06 %
Osa-aikaisten %-osuus henkilöstöstä (ELY-keskus)	4,57%	6,94%

ELY-keskuksen ikäjakauma

Tiukka rekrytointipolitiikka jo edellisten virastojen aikana näkyy hyvin korkeassa keski-ikässä, joka Lapin ELY-keskuksessa on nyt 50,03 (ELY-keskusten keski-ikä 48,54). Pääosa henkilöstöstä sijoittuu edellisen vuoden tapaan ikähaarukkaan 50 – 59, jossa henkilöstöä on 42,23 % koko henkilöstön määrästä. Kaikkiaan yli 45 vuotiaiden määrä on lähes 76% henkilöstöstä ja yli 60

vuotiaiden osuuskin on peräti 15,28%, jonka vaikutukset osaamisen siirtämiseen, henkilökiertoon ja mahdollisiin rekrytointeihin tullaan huomioimaan henkilöstösuunnittelussa.

Mittari	TOT 2010	TOT 2011
Ikäjakauma, henkilöiden lkm (ELY-keskus)		
15-19 (ELY-keskus)	0	0
20-24 (ELY-keskus)	0	2
25-29 (ELY-keskus)	9	4
30-34 (ELY-keskus)	21	21
35-39 (ELY-keskus)	12	20
40-44 (ELY-keskus)	46	40
45-49 (ELY-keskus)	62	66
50-54 (ELY-keskus)	82	84
55-59 (ELY-keskus)	65	68
60-64 (ELY-keskus)	50	51
65- (ELY-keskus)	3	4

ELY-keskuksen koulutusaste/koulutustasoindeksi

Lapin ELY-keskuksen koulutustasoindeksi on 5,15, joka on jonkin verran ELY-keskusten keskiarvoa 5,26 pienempi. Asiantuntijaorganisaatiossa indeksin tulisi olla lähellä arvoa 6. Koulutustasoindeksiä voidaan nostaa tukemalla erityisesti tutkintotavoitteista omaehtoista opiskelua. Myös erilaista ammatillista osaamista täydentävää koulutusta tuetaan omaehtoisena opiskeluna, joka kuitenkin ei näy muodollista pätevyyttä mittaavassa koulutustasoindeksissä.

Vuoden 2011 perusastelukuun on lisätty myös sellaiset, joiden koulutustaso ei ole ollut tiedossa oletuksella, että jokainen on kuitenkin suorittanut perusasteen. Näin perusasteen suorittaneiden osuus ilman ammatillista tutkintoa on yli 15% henkilöstöstä.

Mittari	TOT 2010	TOT 2011
Koulutusaste (ELY-keskus)		
perusaste (ELY-keskus)	13	55
keskiaste (ELY-keskus)	28	25
alin korkea-aste (ELY-keskus)	102	101
Alempi korkeakouluaste (ELY-keskus)	60	64
ylempi korkeakouluaste (ELY-keskus)	96	111
tutkijakoulutusaste (ELY-keskus)	4	4

koulutusaste ei tiedossa (ELY-keskus)	47	lisätty perusastelu-kuun
Henkilöstön määrä yhteensä (ELY-keskus)		360
Koulutustasoindeksi vuoden lopussa (ELY-keskus)	5,06	5,15
Koulutustasoindeksi, naiset (ELY-keskus)	5,17	5,23
Koulutustasoindeksi, miehet (ELY-keskus)	4,93	5,19

ELY-keskuksen työajan käyttö ja työvoimakustannukset

Alla olevissa työajan käyttöä ja työvoimakustannuksia koskevissa tiedoissa ovat koko Lapin ELY-keskuksen tiedot mukaan lukien alueen TE-toimistot. Tiedot on saatu TAHTI-raporttikannasta, johon ei ole tehty toimintayksikköjaottelua.

Tahtin kannassa ovat virheellisesti kesäkuussa 2011 maksetut lomarahat tuplaantuneet vietäessä tietoja Tahtin työvoimakustannustietoihin. Tiedot korjataan Tahtiin maaliskuun aikana, mutta ne eivät ennättäneet näihin toimintakertomuslukuihin. Virhe vaikuttaa jonkin verran myös työvoimakustannuslukuihin.

Mittari	TOT 2010	TOT 2011
Työajan käyttö ja työvoimakustannukset (ELY-keskus+TE-tstot)		
Tehdyn työajan %-osuus säännöllisestä vuosityöajasta (ELY-keskus+TE-tstot)	79,60%	78,00%
Tehdyn työajan palkat, euroa (ELY-keskus+TE-tstot)	15.983.521,50 €	14 662 575,80 €
Välilliset työvoimakustannukset, euroa (ELY-keskus+TE-tstot)	4.889.995,80 €	10 006 698,00 €
Kokonaistyövoimakustannukset, euroa/vuosi (ELY-keskus+TE-tstot)	25.696.621,20 €	24 669 273,80 €
Tehdyn työajan palkkojen %-osuus palkkasummasta (ELY-keskus+TE-tstot)	76,57%	72,55%
Välillisten työvoimakustannusten %-osuus tehdyn työajan palkoista (ELY-keskus+TE-tstot)	60,80 %	68,25%

5.1.2 ELY-keskuksen (pl. TE-toimistot) työhyvinvointi

ELY-keskuksen henkilöstön VMBaron indeksit

Vuosittaisen henkilöstökyselyn tulokset kertovat työyhteisön tilasta antaen todellisen kuvan siitä, mihin työyhteisön kehittämisessä tulisi panostaa. Kyselyn tulokset käsitellään koko ELYssä

ryhmätasolla, joissa sovitaan oman toiminnan kehittämiskohteet sekä esitetään lisäksi koko Lapin ELYä koskevia kehittämistoimenpiteitä annetun aikataulun puitteissa.

Lapin ELYssä VMBaron vastausprosentti oli 54,3%. Kokonaistyytyväisyysindeksi 3,24 jää hieman alla ELYjen indeksin 3,27.

Mittari	TO T 2010	TO T 2011
VMBaron Indeksit		
Kokonaistyytyväisyysindeksi	3,21	3,24
Johtajuusindeksi	3,22	3,27
Osaamisen johtamisindeksi	3,36	3,39
Työhyvinvointi-indeksi	3,54	3,56

ELY-keskuksen lähtövaihtuvuus

Lähtövaihtuvuusluku kertoo pääasiassa määräaikaisen henkilöstön palvelussuhteissa tapahtuneista muutoksista. Vanhuuseläkkeelle vuoden 2011 aikana on siirtynyt 6 henkilöä ja 1 henkilö työkyvyttömyyseläkkeelle.

Mittari	TOT 2010	TOT 2011
Henkilöstön tyytyväisyys (ELY-keskus)		
Lähtövaihtuvuus, siirtyneiden henkilöiden lukumäärän %-osuus (ELY-keskus)	68,86%	27,70%
Tulovaihtuvuus, %-osuus (ELY-keskus)	tietoa ei saatavilla	13,70%
Eläkkeelle siirtyneiden (kaikki eläkelajit) %-osuus (ELY-keskus)	2,58%	1,95%
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden %-osuus (ELY-keskus)	0,29%	0,28%

ELY-keskuksen sairauspoissaolot, työterveyshuolto ja työkunnan ja tyytyväisyyden edistäminen

Lapin ELY-keskuksen sairauspoissaolojen määrä on 9,31 pv/htv, joka on jonkin verran ELY-keskusten keskiarvoa 8,14 suurempi. Lapin ELY-keskuksen sairauspoissaolotapauksia oli v. 2011 yhteensä 642 tapausta, joista 1-3 päivän tapausten osuus oli 66,82%. Yli 60 päivän sairauspoissaolotapaukset jäivät alle prosentin.

Työterveyshuollon kustannukset ja virkistystoimintaan ja työyhteisön kehittämiseen liittyvät investoinnit sisältävät Lapin ELY-keskuksen ja TE-toimistojen tiedot.

Mittari	TOT 2010	TOT 2011
----------------	-----------------	-----------------

Henkilöstön työtyytyväisyys (ELY-keskus)		
Sairauspoissaolot, pv/htv (ELY-keskus)	6,17	9,31
Työterveyshuollon kustannukset, euroa/htv (ELY-keskus+TE-tstot)	421,30	469,05
Virkistystoimintaan ja työyhteisön kehittämiseen liittyvät investoinnit, euroa/htv (ELY-keskus+TE-tstot)	66,60 €	86,50

5.1.3 ELY-keskuksen (pl. TE-toimistot) osaaminen ja aineeton pääoma

Henkilöstökoulutuksen toteuma Lapin ELYssä oli 1,87 pv/htv, yhden koulutuspäivän nousu edellisestä vuodesta. Elyissä koulutuspäivätoteuman keskiarvo oli 1,52 pv/htv.

Sen sijaan koulutuskustannukset/htv ovat laskeneet lähes 14% edellisestä vuodesta, joka kertonee siitä, että toimintamäärärahojen niukkuuden vuoksi koulutustapahtumiin on osallistuttu usein videolla.

Mittari	TOT 2010	TOT 2011
Koulutuspanos, pv/htv (ELY-keskus)	0,89	1,87
Koulutuskustannukset euroa/htv (ELY-keskus+TE-tstot)	568,40 €	490,67 €
Henkilöstön arvo (euroa)		

5.2 TE-toimistojen henkilöstö

5.2.1 TE-toimistojen henkilöstön määrä, henkilöstön rakenne ja henkilöstökulut

Henkilöstön määrä ei kuvaa todellista kehitystä verrattuna edellisiin vuosiin. Vuoden 2009 ja 2010 henkilömääriin ei ole laskettu mukaan ko vuoden lopussa virkavapaalla olleita henkilöitä. Vuoden 2011 laskennassa virkavapaalla olevat ovat mukana henkilömäärässä. Virkavapaalla omasta virasta oli 31.12.2011 14 henkilöä.

Mittari	TOT 2009	TOT 2010	TOT 2011
Henkilöstön määrä ja rakenne (tv)			
Henkilöstön lukumäärä vuoden lopussa (tv)	184 hlöä	185 hlöä	192 hlöä
Henkilötyövuosien määrä ao. vuonna (tv)	186,9 htv	172,02 htv	167,83
Henkilöstön lukumäärän %-muutos edellisen vuoden lopusta (tv)	-1,6%	+0,5%	+3,8%

Henkilötyövuosien määrän %-muutos edellisestä vuodesta (tv)	-7,38%	-8,0%	-2,4%
---	--------	--------------	--------------

TE-toimistojen henkilöstön rakenne

Vuoden 2011 henkilöstön määrään on otettu mukaan myös vuoden lopussa virkavapaalla olleet henkilöt joita ei edellisenä vuosina ole laskettu mukaan. Todellisuudessa vakinaisten henkilöiden määrä on laskenut vuodesta 2010. Tuottavuusohjelman johdosta avoimeksi jääneitä virkoja ei ole voitu täyttää vakinaisesti vaan tehtäviin on otettu tehtäväjärjestelyjen johdosta määräaikaisesti henkilöstöä. Yksi määräaikainen henkilö on vakinaistettu vuoden 2011 aikana. Osa-aikaisten osuus henkilöstöstä on laskenut edellisestä vuodesta johtuen osa-aikaisina työskennelleiden henkilöiden siirtymisestä eläkkeelle.

Mittari	TOT 2009	TOT 2010	TOT 2011
Henkilöstön määrä ja rakenne (tv)			
Vakinaisten lukumäärä (tv)	137 hlöä	133 hlöä	146 hlöä
Naisten lukumäärä (tv)	157 hlöä	160 hlöä	164 hlöä
Miesten lukumäärä (tv)	27 hlöä	25 hlöä	28 hlöä
Kokoaikaisten lukumäärä (tv)	158 hlöä	159 hlöä	171 hlöä
Osa-aikaisten lukumäärä (tv)	26 hlöä	26 hlöä	21 hlöä
Keski-ikä vuoden lopussa, vuot-ta (tv)	47,8	48.4	48,74
Tukityöllistettyjen lukumäärä (tv)	12 hlöä	20 hlöä	19 hlöä
Määräaikaisten (ilman tukityöllistettyjä) lukumäärä (tv)	35 hlöä	32 hlöä	27 hlöä
Vakinaisten %-osuus henkilöstöstä (tv)	74,46%	71,8%	76%
Määräaikaisten %-osuus henkilöstöstä (tv)	19,02%	28,2%	24%
Tukityöllistettyjen %-osuus henkilöstöstä (tv)	6,52%	10,8%	10%
Naisten %-osuus henkilöstöstä (tv)	85,33%	86,4%	85%
Miesten %-osuus henkilöstöstä (tv)	14,67%	13,6%	15%
Kokoaikaisten %-osuus henkilöstöstä (tv)	85,87%	85,9%	89%
Osa-aikaisten %-osuus henkilöstöstä (tv)	14,13%	14,1%	11%

TE-toimistojen ikäjakauma

TE-toimistojen henkilöstön keski-ikä on 48,74. Miesten keski-ikä on 50,83, naisten 48,38. Peräti 73 % henkilöstöstä on yli 45 vuotiaita ja 10 % yli 60 vuotiaita.

Mittari	TOT 2009	TOT 2010	TOT 2011
Ikäjakauma, henkilöiden lkm (tvt)			
15-19 (tvt)			
20-24 (tvt)			
25-29 (tvt)	10 hlöä	8 hlöä	10 hlöä
30-34 (tvt)	13 hlöä	8 hlöä	8 hlöä
35-39 (tvt)	26 hlöä	15 hlöä	17 hlöä
40-44 (tvt)	16 hlöä	22 hlöä	16 hlöä
45-49 (tvt)	34 hlöä	39 hlöä	42 hlöä
50-54 (tvt)	31 hlöä	34 hlöä	36 hlöä
55-59 (tvt)	34 hlöä	40 hlöä	44 hlöä
60-64 (tvt)	20 hlöä	19 hlöä	19 hlöä
65- (tvt)	0 hlöä		

TE-toimistojen koulutusaste/koulutustasoindeksi

Koulutustasoindeksi on noussut jonkin verran edellisestä vuodesta. Työnantaja on tukenut tutkintotavoitteista omaehtoista opiskelua samoin kuin erillaista ammatillista osaamista täydentävää opiskelua.

Tilastossa perusasteen suorittaneita ilman ammatillista tutkintoa on 6 % henkilöstöstä. Näistä osa on määräaikaaisia henkilöitä, jotka eivät ole toimittaneet tutkintotodistustaan henkilöstöhallintoon, vaikka heillä todennäköisesti tutkinto on suoritettuna.

Mittari	TOT 2009	TOT 2010	TOT 2011
Koulutusaste (tvt)			
perusaste (tvt)	5 hlöä	1 hlö	12 hlöä
keskiaste (tvt)	13 hlöä	13 hlöä	13 hlöä
alin korkea-aste (tvt)	82 hlöä	87 hlöä	87 hlöä
Alempi korkeakouluaste (tvt)	60 hlöä	58 hlöä	52 hlöä
ylempi korkeakouluaste (tvt)	23 hlöä	25 hlöä	27 hlöä
tutkijakoulutusaste (tvt)	1 hlö	1 hlö	1 hlö
koulutusaste ei tiedossa (tvt)			
Henkilöstön määrä ja rakenne (tvt)			
Koulutustasoindeksi vuoden lopussa (tvt)	5,3	5,20	5,24
Koulutustasoindeksi, naiset	5,2	5,17	5,21

Koulutustasoindeksi, miehet	5,7	5,36	5,45

TE-toimistojen työajan käyttö ja työvoimakustannukset

Tulosmittarit:

TE-toimistojen työajan käyttöä ja työvoimakustannuksien tietoja ei ole erikseen käytettävissä TE-toimistojen osalta vaan koko Lapin ELY-keskuksen ja TE-toimistojen tiedot ovat yhtenä tietona. Tiedot löytyvät ELY-keskuksen työajan käytöstä ja työvoimakustannuksista.

Mittari	TOT 2009	TOT 2010	TOT 2011
Työajan käyttö ja työvoimakustannukset (tvt)			
Tehdyn työajan %-osuus säännöllisestä vuosityöajasta (tvt)	78,2%		
Tehdyn työajan palkat, euroa (tvt)	4 176 182,10		
Välilliset työvoimakustannukset, euroa (tvt)	2 749 662,00		
Kokonaistyövoimakustannukset, euroa/vuosi (tvt)	6 925 844,10		
Tehdyn työajan palkkojen %-osuus palkkasummasta (tvt)	75,2 %		
Välillisten työvoimakustannusten %-osuus tehdyn työajan palkoista (tvt)	65,84 %		

5.2.2 TE-toimistojen työhyvinvointi

TE-toimistojen työhyvinvoinnin taso on noussut edellisestä vuodesta. Tulos on hyvä ottaen huomioon TE-toimistojen toiminnassa käynnissä olevat muutosprosessit.

Mittari	TOT 2009	TOT 2010	TOT 2011
VMBaron Indeksit			
Kokonaistyytyväisyysindeksi		3,12	
Johtajuusindeksi	ei ole mitattu	3,04	3,27
Osaamisen johtamisindeksi	ei ole mitattu	3,23	3,39
Työhyvinvointi-indeksi	ei ole mitattu	3,46	3,54

TE--toimistojen lähtövaihtuvuus

Lähtövaihtuvuuteen vaikuttaa usean määräaikaisen palvelussuhteen päättymisen vuodenvaihteessa. Vanhuuseläkkeelle on siirtynyt 5 henkilöä ja työkyvyttömyyseläkkeelle 2 henkilöä.

Mittari	TOT 2009	TOT 2010	TOT 2011
---------	----------	----------	----------

Henkilöstön työtyytyväisyys ja osaaminen (tv)			
Lähtövaihtuvuus,lukumäärän %-osuus (tv)	3,21		17,22%
Tulovaihtuvuus,lukumäärän %-osuus (tv)	4,2		3,33%
Eläkkeelle siirtyneiden (kaikki eläkelajit) %-osuus (tv)	0,5	2,00 %	2,78%
Työkvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden %-osuus (tv)	0,0	0,0%	0,1%

TE-toimistojen sairauspoissaolot, työterveyshuolto ja työkunnan ja työtyytyväisyyden edistäminen

TE-toimistojen sairauspoissaolot ovat laskeneet hieman edellisestä vuodesta.

Sairauspoissaolotapauksista 63,78 % oli 1-3 päivän sairauspoissaoloja.

Työterveyshuollon kustannukset ja virkistystoimintaan ja työyhteisön kehittämiseen liittyvät investoinnit sisältyvät ELY-keskuksen osassa ilmoitettuihin lukuihin.

Mittari	TOT 2009	TOT 2010	TOT 2011
Henkilöstön työtyytyväisyys ja osaaminen (tv)			
Sairauspoissaolot, pv/htv (tv)	15	12,87	11,83
Työterveyshuollon kustannukset, euroa/htv	626,80		
Virkistystoimintaan ja työyhteisön kehittämiseen liittyvät investoinnit, euroa/htv	78,70		

5.2.3 TE-toimistojen osaaminen ja aineeton pääoma

TE-toimistojen henkilöstöinvestoinnit

Koulutuspäiviä TE-toimiston henkilöstölle on vuoden 2011 aikana kertynyt 404 päivää. Henkilöstökoulutuksen toteuma 2,41 pv/htv on yli TE-toimistojen keskiarvon joka on 2,18 pv/htv.

Koulutuspanos euroa/htv on esitetty ELY-keskuksen tiedoissa yhtenä tietona TE-toimistot ja ELY-keskus, erillistä tietoa TE-toimistojen osalta ei ole saatavana.

Mittari	TOT 2009	TOT 2010	TOT 2011
Koulutuspanos, euroa/htv	678,00		
Koulutuspanos, pv/htv	2,3	2,34	2,41
Henkilöstön arvo(euroa)			

6 TILINPÄÄTÖSANALYYSI

6.1 Talousarvion toteutuminen

Lapin ELY-keskuksen ja TE-toimistojen talousarvion määrärahat olivat yhteensä 118.576.547 euroa, joista käytettiin toimintavuonna 108.278.273 euroa. Vuodelle 2012 määrärahoja siirtyi yhteensä 10.965.318,49 euroa. Liitteenä 1 olevasta Talousarvion toteutumalaskelmasta näkyvät eri hallinnonalojen ELY-keskuksen ja TE-toimistojen käyttöön myöntämä rahoitus talousarviotileittäin. Edellisvuoteen verrattuna määrärahat vähenivät 10.517.201 euroa ja määrärahojen käyttö 7.105.306 euroa. Suurimmat muutokset tapahtuivat työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla (laskua noin 8,8 milj. euroa), opetusministeriön hallinnonalalla (laskua noin 1,7 milj. euroa) ja ympäristöministeriön hallinnonalalla (kasvua noin 1,2 milj. euroa).

Talousarvion toteutumalaskelman lisäksi Liikenne ja infrastruktuuri –vastuualueella oli tienpidon tehtäviin suunnattua käyttöoikeutta talousarviotileille 31.10.20.1 Tienpito 46.580.000 euroa ja 4.10.31.10.20.1 Tienpito edellisvuodelta siirtyneeseen saldoon 2.715.907 euroa ja 380.000 euroa Liikenneviraston jakamattomaan saldoon. Lisäksi talousarviotilille 31.10.76 Tiealueiden hankinnat, korvaukset ja lunastukset oli käyttöoikeus 762.100 eurolle. Lopulliset kirjaukset näiden talousarviotilien kuluiksi tapahtuvat Liikenneviraston kirjanpidossa.

Talousarviotili 32.30.51 Työllistämisen-, koulutus- ja erityistoimet muuttui vuonna 2011 arviomäärärahasta 2-vuotiseksi siirtomäärärahaksi. Määrärahaa oli 29.135.573 euroa, josta vuonna 2011 käytettiin 27.322.272 euroa ja vuodelle 2012 siirtyi 1.813.301,17 euroa.

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan talousarviotili 32.30.50.1 Palkkaturva ylittyi kaikissa ELY-keskuksissa, koska vuodelle 2011 budjetoitu raha ei riittänyt menoihin, joten TEM haki talousarviotilille ylitysluvan. Lapin ELY-keskuksen osalta ylitys oli 148,065,22 euroa.

Lapin ELY-keskuksen toimintamenomäärärahat olivat 15.581.394 euroa, joista vuonna 2011 käytettiin 15.523.612 euroa ja vuodelle 2012 siirtyi 57.782,43 euroa. Lapin ELY-keskuksen alueella toimivien TE-toimistojen toimintamenomäärärahat olivat 9.162.244 euroa, joista vuonna 2011 käytettiin 8.107.619 euroa ja vuodelle 2012 siirtyi 1.054.624,71 euroa.

Lapin ELY-keskus valtuudet olivat yhteensä 67.332.628 euroa, joista EU-rakennerahastojen myöntövaltuuksia oli 57.076.166 euroa. Valtuuksia käytettiin yhteensä 44.915.387 euroa. Käyttämättä jääneiden valtuuksien määrä oli 22.417.241 euroa. Uusittavien valtuuksien määrä on 21.891.068 euroa. Selvitys hallinnonaloittaisista valtuuksista ja niiden käytöstä on toimintakertomuksen liitteenä 1 olevassa valtuuslaskelmassa.

6.2 Tuotto- ja kululaskelma

Lapin ELY-keskuksen ja TE-toimistojen tilikauden kulujäämä vuonna 2011 oli 115.831.961,57 euroa. Edellisvuoteen verrattuna kulujäämä aleni 10,1 milj. euroa.

Vuonna 2011 Toiminnan tuotot yhteensä olivat 9.514.135,78 euroa. Ne vähenivät edellisvuoteen verrattuna 0,82 milj. euroa. Merkittävin yksittäinen tuottoerä, noin 9 milj. euroa, oli edel-

lisvuoden tapaan Muut toiminnan tuotot. Ne koostuvat pääosin oman tuotannon hankkeiden EU- ja muusta ulkopuolisesta rahoituksesta, ministeriöiden yhteistoimintaan osoittamasta rahoituksesta ja teknisen tuen EU-rahoituksesta. Muutos selittyy talousarvion ulkopuolisten, pääosin Ympäristö ja luonnonvarat –vastualueen projektitoimintaan vuonna 2010 kohdistuneiden tuottojen pienentymisellä noin 1,2 milj. eurolla. Oman tuotannon hankkeiden EU-rahoitus puolestaan kasvoi noin 0,5 milj. eurolla edellisvuoteen verrattuna.

Vuoden 2011 Toiminnan kulut olivat yhteensä 46.088.462,04 euroa. Ne pienivät noin 1,5 milj. euroa edellisvuodesta. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden osalta kustannusten noin 0,2 milj. euron lasku kohdistui pääosin Ympäristö ja luonnonvarat -vastualueen projektien rakennusmateriaalien hankintakustannuksiin. Laskua selittää se, että loppuvaiheessa olleita projekteja oli vuonna 2011 enemmän kuin uusia, alkavia projekteja. Henkilöstökulut laskivat noin 1,5 milj. euroa eläköitymisistä, virkavapauksista ja laboratoriopalvelujen ulkoistamisesta johtuen. Palveluiden ostoissa syntyi edellisvuoteen verrattuna merkittävin noin 2,3 milj. euron lasku johtuen jo osin edellä kuvatusta Y-vastualueen projektien vähentyneestä rakentamispalveluiden tarpeesta. Toisaalta Y-vastualueen laboratoriopalvelujen ulkoistaminen lisäsi ulkopuolisten laboratoriopalvelujen käyttöä noin 0,25 milj. euroa. ELYn matkustusstrategian mukainen siirtyminen vuokra- ja leasing-autojen käyttöön ja videoneuvottelujen aktiivinen käyttö alensivat Muita kuluja noin 0,3 milj. euron verran, kun taas muiden asiantuntijapalveluiden ja koulutuspalveluiden ostot lisääntyivät yhteensä noin 0,8 milj. euroa. Laskelmassa näkyvä Valmisteverastojen lisäys muodostuu vesihuoltohankkeiden henkilöstö- ja matkakuluista, jotka on taseessa aktivoitu Siirtotalouden kuluiksi kunnille ja elinkeinoelämälle. Poistojen vähentyminen noin 0,1 milj. euroa selittyy Y-vastualueen koneiden ja laitteiden sekä työmaatukikohtakiinteistön myynnillä vuonna 2011.

Tuotto- ja kululaskelmassa vuonna 2011 näkyvät Satunnaiset tuotot, noin 0, 2 milj. euroa, muodostuvat pääosin kahdesta Lapin ELY-keskuksen Y-vastualueen perinnöksi saamasta tilasta.

Vertailuvuodesta 2010 Siirtotalouden kulut vähenivät noin 4 milj. euroa. Siirtotalouden kulut kunnille muodostuivat maahanmuutto-, kirjastotoimen, liikuntapaikkarakentamisen, nuorisotyön edistämisen, joukkoliikenteen palvelujen osto- ja työllistämisen palkkatukiaavustuksista. Nämä avustukset vähenivät yhteensä noin 0,3 milj. euroa. Sen sijaan siirtotalouden kulut kuntayhtymille kasvoivat yhteensä noin 1,9 milj. euroa. Näitä kuluja ovat ammatillisen lisäkoulutuksen valtion apu, työllistämisen- ja työmarkkinatuet sekä EAKR- ja ESR- rakennerahastojen rahoitus kuntayhtymille. Siirtotalouden kulut elinkeinoelämälle sisältävät Elinkeino, työllisyys, osaaminen ja kulttuuri –vastualueen kuljetus- ja energiatuet sekä tutkimus- ja kehittämistehtäviin maksettavat avustukset, joiden määrä laski yhteensä noin 6 milj. euroa. Sitä vastoin Liikenne ja infrastruktuuri –vastualueen yrityksille myöntämät ostopalvelu- ja erämaaliikenneavustukset kasvoivat yhteensä noin 0,2 milj. euroa edellisvuodesta. Siirtotalouden kulut voittoa tavoittelemattomille yhteisöille muodostuivat E-vastualueen kalastuslupa-maksujen palautuksista, palkkaturvamaksuista sekä työllistämiseen, koulutukseen ja erityistoimiin myönnettävistä avustuksista, joiden määrä nousi toimintavuonna noin 0,5 milj. eurolla.

7 SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA

Lapin ELY-keskuksen toimintaa on arvioitu sisäisen valvonnan riskiarviointiin perustuvana itsearviointina hyödyntäen CAF-kuvausta ja –arviointia. Arviointi on tehty vastualueittain, TE-

toimistot huomioiden ja niistä johdettuna koko ELY-keskusta koskevana yhteenvedona. Arviointidokumentit on tallennettu ja arkistoitu.

Olen arvioinut ELY-keskuksen ja TE-toimistojen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilaa, täyttävätkö sisäinen valvonta ja siihen kuuluva riskienhallinta talousarvioasetuksen 69 §:ssä säädetyt tavoitteet. Totean täten, että ELY-keskuksen sisäinen valvonta ja siihen kuuluva riskienhallinta täyttää niille talousarvion 69 §:ssä säädetyt tavoitteet.

EU:n ohjelmakauden 2007-2013 ohjeistusta on noudatettu ja toimintaa jatketaan hyväksytyjen toimintamallien mukaisesti kiinnittäen erityistä huomiota riskien kartoitukseen ja havainnointiin.

Vuoden 2011 arvioinnin tavoitteena oli löytää viraston toiminnan vahvuudet ja kehittämisalueet erityisesti uudistetun ELY-keskusorganisaation näkökulmasta. Keskeisiksi kehittämiskohteiksi nimettiin Lapin ELY-keskuksen osalta seuraavat asiat:

1. työjärjestysten päivittäminen ja sisäisen valvonnan lisääminen niihin
2. prosessien kuvaaminen
3. riskien hallinta

Työjärjestykset on päivitetty vuonna 2011 ja sisäinen valvonta lisätty niihin. ELY-keskusten yhteisten prosessien osalta edetään valtakunnallisen kehittämistyön aikataulun mukaisesti. Omia prosesseja on täsmennetty työjärjestyksestä lähteviin delegointimääräyksiin. Riskien hallinta on selvitetty palkanmaksun osalta, muiden riskien kartoitus ja hallinta on vielä kesken.

Vuoden 2012 kehittämiskohteet ELY-keskuksen osalta ovat:

- Yhtenäisen toimintakulttuurin vieni vastuualueille ja yksiköihin ja siihen liittyvä keskijohdon koulutus
- Riskien tunnistaminen ja arviointi.
- Osaamisen kehittäminen ja osaamiseen liittyvien riskien kartoitus (valtakunnallinen pitoltti)
- Tietoturvaan liittyvä koulutus koko henkilöstölle.

Keskeiset kehittämiskohteet TE-toimistoissa vuonna 2011 olivat yhtenäistää palveluprosesseja ja niiden kuvauksia. Palveluprosesseja on kehitetty palvelulinjoittain kolmessa erillisessä työryhmässä ja niistä on laadittu kuvaukset.

Keskeisiksi kehittämiskohteiksi vuodelle 2012 nousivat TE-toimistojen osalta seuraavat asiat:

- henkilöstösuunnittelu resurssien pienentyessä
- riskien tunnistaminen ja hallinta toimintamallien muutoksessa sekä osana uuden toimiston suunnittelua
- asiakkuudenhallinnan parantaminen osana uusiin palvelulinjoihin perustuvan toimintamallin suunnittelua, tietojärjestelmien toimivuus

8 YHTEENVETO HAVAITUISTA VÄÄRINKÄYTÖKSISTÄ

1) Väärinkäytökset

Alueellinen kilpailukyky ja työllisyys –tavoitteen EAKR ja ESR –ohjelmat

Lapin elinkeino-, liikenne- ympäristökeskus on antanut neljä kertaa vuodessa työ- ja elinkeinoministeriölle komission asetuksen 1681/94/EY (muutettu komission asetuksella 2035/2005) mukaisen sääntöjenvastaisuusilmoituksen alueellinen kilpailukyky ja työllisyys –tavoitteen EAKR ja ESR –ohjelmien osalta. Komission asetuksen (EY) N:0 1681/94 (muut 2035/2005) mukaisia sääntöjenvastaisuusilmoituksia on tehty yksi (1) kpl innovaatiot-, kansainvälisyys - ja yritysrahoitusyksikön osalta, koska takaisinperittävän tuen EU-osuus oli vähintään 10.000 euroa.

2) Oikeudenkäynnit

Toimintakertomusvuonna 2011 oli vireillä kolme (3) oikeudenkäyntiprosessia. Oikeudenkäynneistä annettiin yksi (1) hallinto-oikeuden tuomio , yksi (1) käräjäoikeuden tuomio sekä yksi (1) korkeimman hallinto-oikeuden tuomio.

3) Takaisinperinnät

E-vastuualue

1) Lain 1336/2006 ja valtioneuvoston asetuksen 625/2002 nojalla myönnettyt tuet

Takaisinperintäpäätöksiä on tehty kaksi (2) kappaletta. Takaisinperittäväksi määrätyn tuen määrä oli 26313 euroa (+korot). EAKR – osuus 1315 euroa ja kansallinen osuus 13156 euroa.

Takaisinperittäväksi määrätystä summasta on saatu perityksi 23544 euroa (+ korot). EAKR 8139 euroa ja kansallinen osuus 28801 euroa.

2) ESR- hankkeet ja Artikla 13 mukaisen tarkastusten havaintoon liittyvät toimenpiteet

Takaisinperintäpäätöksiä on tehty neljä (4) kappaletta. Takaisinperittäväksi määrätyn tuen määrä 117364,42 euroa. ESR-osuus on 50 % ja kansallinen osuus 50 %.

Takaisinperittäväksi määrätty summa on saatu perittyä kokonaan.

3) Takaisinperintäpäätökset ennen vuotta 2011 (EAKR, ESR)

Perinnässä on 45859, 53 euroa (+ 9880,82 korot+ viivästyskorot).

4) Maaseutu ja energia -yksikkö

Jatkotoimenpiteitä on tehty 11 tapauksessa. Näistä 5 tapauksessa on tehty päätös, että tuen takaisinperintään ei ryhdytä. Kuudessa tapauksessa on tehty takaisinperintäpäätös. Takaisinperinnät ovat aiheutuneet

- ELY-keskuksen suorittamissa valvonnoissa tai hallinnollisissa tarkastuksissa tehtyjen havaintojen jatkotoimenpiteinä
- tuensaajan omasta ilmoituksesta (5 kpl)

Takaisinperityn tuen kokonaismäärä (ilman korkoja ja viivästyskorkoja) on 13.965,27 euroa, josta EU-osuus on 5.815,73 euroa ja kansallinen osuus 8.149,55 euroa. Perittävää saatavista on edelleen 8.614,28 euroa. Osa perinnässä olevasta määrästä koostuu siitä, että takaisinperityn saatavan normaalia takaisinmaksuaikaa on vielä jäljellä ja osa koostuu saatavista, joiden osalta perintää vaikeuttavat tuensaajan maksuvaikeudet.

Perinnässä on aikaisempien vuosien päätöksiä 12 tapausta, joissa perittävänä olevan tuen määrä on yhteensä 157.165,40 euroa.

9 ALLEKIRJOITUKSET

Toimintakertomus on hyväksytty Rovaniemellä 15.3.2012.

Ylijohtajan sijainen
Johtaja

Hallintojohtaja

Matti Hepola

Miikka Halonen

LIITTEET

- LIITE 1 Talousarvion toteumalaskelma
LIITE 2 Tuotto- ja kululaskelma

LAPIN ELY

Talousarvion toteutumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2010	Talousarvio 2011 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2011	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
11. Verot ja veronluonteiset tulot	36 732,45	31 970	31 969,79	0,00	100,00
11.04.01 Arvonlisäverotulot	36 732,45	31 970	31 969,79	0,00	100,00
12. Sekalaiset tulot	533 101,11	609 388	609 387,90	0,00	100,00
12.29.99 Opetusministeriön hallinnonalan muut tulot	4 172,23	5 881	5 881,31	0,00	100,00
12.30.40 Vesioikeudelliset kalatalousmaksut	123 259,33	124 850	124 849,94	0,00	100,00
12.30.99 Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muut tulot	0,00	622	622,20	0,00	100,00
12.32.30 Rahoitusosuus työ- ja elinkeinoministeriön sekä Elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskusten pk-yritysten osaamisen kehittämispalveluista	100,00	2 050	2 050,00	0,00	100,00
12.32.31 Palkkaturvamaksujen palautukset	238 706,93	238 826	238 825,96	0,00	100,00
12.32.99 Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan muut tulot	112 132,25	88 634	88 634,09	0,00	100,00
12.32.99.05 Palkkaturvapalautusten korot	26 077,77	27 627	27 627,36	0,00	100,00
12.32.99.06 Muut tulot	86 054,48	61 007	61 006,73	0,00	100,00
12.35.99 Ympäristöministeriön hallinnonalan muut tulot	0,00	13 877	13 877,02	0,00	100,00
12.35.99.2 muut sekalaiset tulot	0,00	13 877	13 877,02	0,00	100,00
12.39.04 Siirrettyjen määrärahojen peruutukset	46 580,32	113 875	113 875,16	0,00	100,00
12.39.10 Muut sekalaiset tulot	8 150,05	20 772	20 772,22	0,00	100,00
Tuloarviotilit yhteensä	569 833,56	641 358	641 357,69	0,00	100,00

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2010	Talousarvio 2011 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2011 määrärahojen		Tilinpäätös 2011	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2011	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2011	Käyttö vuonna 2011 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle

24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	63 155,50	30 207	2 602,87	27 604,37	30 207,24	0,00	39 630,19	69 630,19	18 015,21	51 614,98
24.01.29 Ulkoasiainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	655,50	207	207,24		207,24	0,00				
24.01.29.3 Lähialueyhteistyön arvonlisäveromenot	655,50	207	207,24		207,24	0,00				
24.20.66 Lähialueyhteistyö (siirtomääräraha 3v)	62 500,00	30 000	2 395,63	27 604,37	30 000,00	0,00	39 630,19	69 630,19	18 015,21	51 614,98
26. Sisäasiainministeriön hallinnonala	4 069 260,39	4 869 000	4 016 001,75	0,00	4 016 001,75	852 998,25	37 000,00	37 000,00	37 000,00	0,00
26.40.03 Maahanmuuttajien kotoutumisen ja työllistymisen edistäminen (siirtomääräraha 2 v).	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	37 000,00	37 000,00	37 000,00	0,00
26.40.30 Valtion korvaukset kunnille (arviomääräraha)	4 069 260,39	4 869 000	4 016 001,75		4 016 001,75	852 998,25				
26.40.30.1 Paluumuuttajien kustannukset	0,00	20 000	861,84		861,84	19 138,16				
26.40.30.2 Laskenn.korv. pakolaisista	1 421 937,88	1 600 000	1 480 692,92		1 480 692,92	119 307,08				
26.40.30.3 Muut pakolaisista maksettavat kuntakorvaukset	2 647 322,51	3 249 000	2 534 446,99		2 534 446,99	714 553,01				
29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	4 612 457,73	2 968 832	2 866 961,32	92 896,00	2 959 857,32	8 975,07	209 422,00	1 877 926,00	1 770 530,00	107 396,00
29.01.29 Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	0,00	328	328,39		328,39	0,00				
29.10.34 Valtionosuus ja -avustus oppilaitosten perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha 3v)	1 955 000,00	1 000 000	907 104,00	92 896,00	1 000 000,00	0,00	209 422,00	1 209 422,00	1 102 026,00	107 396,00
29.10.34.1 Vuonna 2011 myönnettävät valtionavustukset yleissivistäville oppilaitoksille	605 000,00	750 000	675 000,00	75 000,00	750 000,00	0,00	191 000,00	941 000,00	851 500,00	89 500,00
29.10.34.2 Vuosina 2001-2010 myönnetty valtionosuudet ja -avustukset yleissivistäville oppilaitoksille	1 350 000,00	250 000	232 104,00	17 896,00	250 000,00	0,00	18 422,00	268 422,00	250 526,00	17 896,00
29.30.31 Valtionosuus ja -avustus ammatilliseen lisäkoulutukseen (arviomääräraha)	339 300,00	150 000	150 000,00		150 000,00	0,00				
29.30.31.2 Valtionavustus työelämän palvelutoiminnan ja koulutuksen laadun kehittämiseen, näyttötutkintojen koe- ja materiaalipalveluihin sekä edellisvuosien loppusuorituksiin ja oikaisuihin	339 300,00	150 000	150 000,00		150 000,00	0,00				
29.30.31.2.1 Valtionavustus työelämän palvelutoiminnan kehittämiseen	339 300,00	150 000	150 000,00		150 000,00	0,00				
29.30.52 Valtionavustus vapaan sivistystyön perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)	400 000,00	80 000	80 000,00	0,00	80 000,00	0,00	0,00	80 000,00	80 000,00	0,00

	29.30.52.1 V.2011 myönnettävät valtionavustukset	400 000,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	29.30.52.2 Ennen vuotta 2011 myönnetyt valtionavustukset	0,00	80 000	80 000,00	0,00	80 000,00	0,00	0,00	80 000,00	80 000,00	0,00
29.80.34	Valtionosuus ja -avustus yleisten kirjastojen perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha 3v)	127 471,00	118 504	118 504,00	0,00	118 504,00	0,00	0,00	118 504,00	118 504,00	0,00
	29.80.34.1 Vuosien 2003-2010 rahoituspäätösten edellyttämät valtionosuudet ja -avustukset	127 471,00	118 504	118 504,00	0,00	118 504,00	0,00	0,00	118 504,00	118 504,00	0,00
29.80.52	Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot taiteen edistämiseen (arviomääräraha)	290 219,24	125 000	125 000,00		125 000,00	0,00				
	29.80.52.21 Kirjastotoimen valtionavustuksiin ja kehittämistöihin (EK) (enintään)	114 792,24	125 000	125 000,00		125 000,00	0,00				
	29.80.52.29 Kulttuurin kansainväliset suurtapahtumat	175 427,00	0	0,00		0,00	0,00				
29.90.50	Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot urheilun ja liikuntakasvatuksen edistämiseen (arviomääräraha)	581 759,94	690 000	688 909,79		688 909,79	1 090,21				
	29.90.50.02 Liikuntapaikkarakentaminen	500 000,00	580 000	580 000,00		580 000,00	0,00				
	29.90.50.02.1 Liikuntapaikkarakentamisen avustaminen	500 000,00	580 000	580 000,00		580 000,00	0,00				
	29.90.50.04 Liikunnan kansalaistointiminta	0,00	20 000	20 000,00		20 000,00	0,00				
	29.90.50.04.4 Maahanmuuttajien kotouttaminen liikunnan avulla	0,00	20 000	20 000,00		20 000,00	0,00				
	29.90.50.05 Lasten ja nuorten liikunnan kehittäminen	50 000,00	60 000	60 000,00		60 000,00	0,00				
	29.90.50.05.1 Lasten ja nuorten liikuntaohjelma, nuorten liikunnan ja urheilun kehittäminen	0,00	60 000	60 000,00		60 000,00	0,00				
	29.90.50.11 Liikunnan aluehallinnon toimintaan	31 759,94	30 000	28 909,79		28 909,79	1 090,21				
29.91.50	Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot nuorisotyön edistämiseen (arviomääräraha)	338 707,55	335 000	327 115,14		327 115,14	7 884,86				
	29.91.50.06 Nuorten tieto- ja neuvontapalvelut, verkkomediat	40 000,00	40 000	32 804,12		32 804,12	7 195,88				
	29.91.50.08 Lasten ja nuorten paikallinen harrastustoiminta	150 000,00	150 000	150 000,00		150 000,00	0,00				
	29.91.50.13 Alueellinen nuorisotoimi	48 707,55	50 000	49 311,02		49 311,02	688,98				
	29.91.50.14 Lasten ja nuorten kehittämisohjelman toimeenpano	100 000,00	95 000	95 000,00		95 000,00	0,00				
29.91.51	Nuorten työpajatoiminta, etsivä nuorisotyö ja ehkäisevä huumetyö (siirtomääräraha 2 v)	580 000,00	470 000	470 000,00	0,00	470 000,00	0,00	0,00	470 000,00	470 000,00	0,00

29.91.51.1	Nuorten työpajatoiminta	580 000,00	462 000	462 000,00	0,00	462 000,00	0,00	0,00	462 000,00	462 000,00	0,00
29.91.51.3	Ehkäisevä päihde- ja huumetyö	0,00	8 000	8 000,00	0,00	8 000,00	0,00	0,00	8 000,00	8 000,00	0,00
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala		6 199 785,27	5 700 460	3 729 370,34	1 971 089,69	5 700 460,03	0,00	3 363 382,40	8 495 523,40	5 605 098,73	2 889 403,34
30.01.29	Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	450 191,27	144 740	144 740,03		144 740,03	0,00				
30.20.43	Maatalouden ympäristötuki eläinten hyvinvointia edistävät tuet ja eituotannolliset investoinnit (siirtomääräraha 2v)	33 000,00	40 800	34 275,07	6 524,93	40 800,00	0,00	1 924,99	42 724,99	36 200,06	6 524,93
	30.20.43.5. Luonnon monimuotoisuutta ja kosteikkoja koskevien yleissuunnitelmien laatiminen (EK) (enintään)	17 000,00	20 000	17 675,68	2 324,32	20 000,00	0,00	1 924,99	21 924,99	19 600,67	2 324,32
	30.20.43.6. Yhteisön vesipolitiikan puitedirektiivin toimeenpano (EK) (enintään)	16 000,00	20 800	16 599,39	4 200,61	20 800,00	0,00	0,00	20 800,00	16 599,39	4 200,61
30.40.20	Kalakannan hoitovelvoitteet (siirtomääräraha 2 v) (3 htv)	0,00	100 000	0,00	100 000,00	100 000,00	0,00	97 400,00	197 400,00	96 378,67	100 000,00
30.40.43	Porotalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)	1 855 000,00	1 805 000	1 805 000,00	0,00	1 805 000,00	0,00	0,00	1 805 000,00	1 805 000,00	0,00
	30.40.43.1 Porotalouden koetoiminta	0,00	50 700	50 700,00	0,00	50 700,00	0,00	0,00	50 700,00	50 700,00	0,00
	30.40.43.2 Paliskuntain yhdistyksen tukeminen	0,00	895 200	895 200,00	0,00	895 200,00	0,00	0,00	895 200,00	895 200,00	0,00
	30.40.43.3 Valtakunnan rajoilla sijaitsevien poroaitojen kunnossapito	0,00	859 100	859 100,00	0,00	859 100,00	0,00	0,00	859 100,00	859 100,00	0,00
30.40.51	Kalatalouden edistäminen (siirtomääräraha 2v)	252 833,00	290 341	271 068,68	19 272,32	290 341,00	0,00	8 596,46	298 937,46	279 665,14	19 272,32
	30.40.51.2. Muu kalatalouden edistäminen	252 833,00	290 341	271 068,68	19 272,32	290 341,00	0,00	8 596,46	298 937,46	279 665,14	19 272,32
30.40.52	Kalastuslupamaksujen palautukset ja saimaannorpan suojeluun liittyvät sopimuspalkkiot (arviomääräraha)	404 761,00	423 579	423 579,00		423 579,00	0,00				
	30.40.52.1 Kalastuslupamaksujen palautukset	0,00	423 579	423 579,00		423 579,00	0,00				
30.40.62	Elinkeinokalatalouden markkinoinnin ja rakennepolitiikan edistäminen (siirtomääräraha 3v)	560 000,00	595 000	39 508,64	555 491,36	595 000,00	0,00	776 586,30	1 371 586,30	636 337,33	735 248,97
	30.40.62.1 EKTR-hankkeiden EU:n rahoitusosuudet	240 000,00	200 000	0,00	200 000,00	200 000,00	0,00	315 886,46	515 886,46	251 190,70	264 695,76
	30.40.62.1.1. Elinkeinokalatalouden toimintaohjelma	240 000,00	200 000	0,00	200 000,00	200 000,00	0,00	315 886,46	515 886,46	251 190,70	264 695,76
	30.40.62.2 EKTR-hankkeiden kansallinen rahoitusosuus (EK) (Varattu)	320 000,00	250 000	0,00	250 000,00	250 000,00	0,00	448 035,48	698 035,48	332 973,63	365 061,85
	30.40.62.2.1. Elinkeinokalatalouden toimintaohjelma	320 000,00	250 000	0,00	250 000,00	250 000,00	0,00	448 035,48	698 035,48	332 973,63	365 061,85

	30.40.62.3 Kansalliset toimenpiteet	0,00	45 000	39 508,64	5 491,36	45 000,00	0,00	12 664,36	57 664,36	52 173,00	5 491,36
	30.40.62.4 Säskylän Pyhäjärven, Onkamojärvien ja Lokan tekoaltaan hoitokalastus	0,00	100 000	0,00	100 000,00	100 000,00	0,00	0,00	100 000,00	0,00	100 000,00
30.40.77	Kalataloudelliset rakentamis- ja kunnostushankkeet (siirtomääräraha 3 v) (15 htv)	95 000,00	105 000	84 219,03	20 780,97	105 000,00	0,00	40 241,66	145 241,66	92 476,06	52 765,60
30.50.20	Vesivarojen käytön ja hoidon menot (siirtomääräraha 3v) (154 htv)	1 135 000,00	1 110 000	488 075,89	621 924,11	1 110 000,00	0,00	633 439,31	1 743 439,31	975 801,04	767 638,27
30.50.31	Vesihuollon ja tulvasuojelun tukeminen (siirtomääräraha 3 v) (27 htv)	1 414 000,00	1 086 000	438 904,00	647 096,00	1 086 000,00	0,00	1 805 193,68	2 891 193,68	1 683 240,43	1 207 953,25
	30.50.31.1 Vesihuolto ja vesistöhankeet	0,00	396 000	115 704,00	280 296,00	396 000,00	0,00	0,00	396 000,00	115 704,00	280 296,00
	30.50.31.2 Vesihuoltotoimenpiteiden avustaminen	0,00	690 000	323 200,00	366 800,00	690 000,00	0,00	0,00	690 000,00	323 200,00	366 800,00
	31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	4 552 798,00	4 612 000	2 654 403,84	1 957 596,16	4 612 000,00	0,00	2 226 222,21	6 838 222,21	4 493 147,55	2 345 074,66
31.10.50	Valtionavustus yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen (siirtomääräraha 3 v)	1 268 798,00	1 319 000	0,00	1 319 000,00	1 319 000,00	0,00	1 606 017,00	2 925 017,00	1 226 347,00	1 698 670,00
31.30.63	Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen (siirtomääräraha 3v)	3 284 000,00	3 293 000	2 654 403,84	638 596,16	3 293 000,00	0,00	620 205,21	3 913 205,21	3 266 800,55	646 404,66
	31.30.63.2. Alueellisen ja paikallisen liikenteen ostot, hintavelvoitteet ja kehittäminen	3 284 000,00	3 293 000	2 654 403,84	638 596,16	3 293 000,00	0,00	620 205,21	3 913 205,21	3 266 800,55	646 404,66
	32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	96 904 787,95	91 570 298	88 577 240,35	3 141 122,85	91 718 363,20	-148 065,22	2 845 119,06	55 048 119,11	51 610 860,43	3 347 404,85
32.01.02	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot (siirtomäärärahat 2v) (nettob)	15 999 025,00	14 655 734	14 571 112,04	84 621,96	14 655 734,00	0,00	1 031 444,55	15 687 178,55	15 602 396,11	84 621,96
	32.01.02.1. Toimintamenot	15 956 525,00	14 590 334	14 532 551,57	57 782,43	14 590 334,00	0,00	991 059,99	15 581 393,99	15 523 611,56	57 782,43
	32.01.02.2. PK-yritysten kehittämismenot (EK) (enintään)	12 500,00	11 400	6 465,83	4 934,17	11 400,00	0,00	12 129,43	23 529,43	18 434,78	4 934,17
	32.01.02.5. Tekesin erillismääräraha	30 000,00	54 000	32 094,64	21 905,36	54 000,00	0,00	28 255,13	82 255,13	60 349,77	21 905,36
32.01.29	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan arvonnalisäveromenot (arvionmääräraha)	2 116 868,37	1 600 132	1 600 132,39		1 600 132,39	0,00				
32.20.45	Yritysten tutkimus- ja kehittämishankkeiden valmistelu (siirtomääräraha 3v)	338 000,00	189 000	19 800,00	169 200,00	189 000,00	0,00	429 550,00	618 550,00	160 728,00	375 482,00
32.30.01	Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenot (nettob) (siirtomääräraha 2v)	8 303 870,00	7 825 127	6 751 127,28	1 073 999,72	7 825 127,00	0,00	1 384 124,51	9 209 251,51	8 127 898,44	1 073 999,72
	32.30.01.1 Toimintamenot	8 265 870,00	7 800 127	6 745 502,29	1 054 624,71	7 800 127,00	0,00	1 364 243,88	9 164 370,88	8 109 746,17	1 054 624,71
	32.30.01.2. Kokeilu- ja kehittämishankkeet sekä lähialueyhteistyö	38 000,00	25 000	5 624,99	19 375,01	25 000,00	0,00	19 880,63	44 880,63	18 152,27	19 375,01

32.30.44	Alueellinen kuljetustuki (siirtomääräraha 3 v)	859 228,00	397 566	397 566,00	0,00	397 566,00	0,00	0,00	397 566,00	397 566,00	0,00
32.30.45	Yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden tukeminen (arviomääräraha)	3 162 545,00	2 116 990	2 116 990,00		2 116 990,00	0,00				
32.30.50	Palkkaturva (arviomääräraha)	606 180,25	944 259	1 092 324,33		1 092 324,33	-148 065,22				
	32.30.50.1 Palkkaturva	603 274,45	941 163	1 089 228,46		1 089 228,46	-148 065,22				
	32.30.50.3. Viranomaismaksut, oikeudenkäyntikulut ja konkurssikutannukset (EK) (enintään)	2 905,80	3 096	3 095,87		3 095,87	0,00				
32.30.51	Työllistämis-, koulutus- ja erityistoimet (siirtomääräraha 2 v)	29 525 359,37	29 135 573	27 322 271,88	1 813 301,17	29 135 573,05	0,00	0,00	29 135 573,05	27 322 271,88	1 813 301,17
	32.30.51.1 Työvoimakoulutus	14 544 688,57	13 544 937	13 544 937,25	0,00	13 544 937,25	0,00	0,00	13 544 937,25	13 544 937,25	0,00
	32.30.51.1.1 Ammatillisen työvoimakoulutuksen hankinta	10 347 735,54	8 672 947	8 672 947,18	0,00	8 672 947,18	0,00	0,00	8 672 947,18	8 672 947,18	0,00
	32.30.51.1.2 Valmentavan työvoimakoulutuksen hankinta	2 556 607,80	2 832 357	2 832 356,72	0,00	2 832 356,72	0,00	0,00	2 832 356,72	2 832 356,72	0,00
	32.30.51.1.3 Opiskelijavalinta sekä kehittämis-, tiedotus- ja ilmoitustoiminta	38 155,32	49 848	49 848,44	0,00	49 848,44	0,00	0,00	49 848,44	49 848,44	0,00
	32.30.51.1.4 Etuudet ennen työvoimakoulutuksen alkua	70 824,36	75 874	75 874,35	0,00	75 874,35	0,00	0,00	75 874,35	75 874,35	0,00
	32.30.51.1.5 Pohjoiskalotin koulutussäätiöstä hankittava koulutus	1 531 365,55	1 913 911	1 913 910,56	0,00	1 913 910,56	0,00	0,00	1 913 910,56	1 913 910,56	0,00
	32.30.51.2 Työllistäminen valtionhallintoon	3 096 970,80	1 874 580	1 874 580,05	0,00	1 874 580,05	0,00	0,00	1 874 580,05	1 874 580,05	0,00
	32.30.51.2.1 Palkkaukset	2 780 964,10	1 694 559	1 694 559,00	0,00	1 694 559,00	0,00	0,00	1 694 559,00	1 694 559,00	0,00
	32.30.51.2.2 Muut menot	316 006,70	180 021	180 021,05	0,00	180 021,05	0,00	0,00	180 021,05	180 021,05	0,00
	32.30.51.3 Työllistäminen kunnille ja kuntayhtymille	2 924 127,87	3 448 355	2 843 922,49	604 432,51	3 448 355,00	0,00	0,00	3 448 355,00	2 843 922,49	604 432,51
	32.30.51.3.1 Palkkatuki kunnille ja kuntayhtymille	2 924 127,87	3 448 355	2 843 922,49	604 432,51	3 448 355,00	0,00	0,00	3 448 355,00	2 843 922,49	604 432,51
	32.30.51.4 Työllistäminen yksityiselle sektorille	6 220 459,06	7 107 664	5 898 795,19	1 208 868,66	7 107 663,85	0,00	0,00	7 107 663,85	5 898 795,19	1 208 868,66
	32.30.51.4.01 Palkkatuki yksityiselle sektorille	3 848 941,51	4 816 885	3 608 018,61	1 208 866,24	4 816 884,85	0,00	0,00	4 816 884,85	3 608 018,61	1 208 866,24
	32.30.51.4.02 Työllisyyspoliittinen avustus	1 004 230,44	844 699	844 698,65	0,35	844 699,00	0,00	0,00	844 699,00	844 698,65	0,35
	32.30.51.4.04 Starttiselvitykset	140 712,84	151 079	151 078,66	0,34	151 079,00	0,00	0,00	151 079,00	151 078,66	0,34
	32.30.51.4.05 Starttiraha	1 176 689,87	1 293 201	1 293 200,06	0,94	1 293 201,00	0,00	0,00	1 293 201,00	1 293 200,06	0,94
	32.30.51.4.06 Osa-aikalisä	46 298,87	1 800	1 799,21	0,79	1 800,00	0,00	0,00	1 800,00	1 799,21	0,79
	32.30.51.4.07 Osa-aikalisä	3 585,53	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	32.30.51.5 Julkisen työvoimapalvelun erityistoimet	2 739 113,07	3 160 037	3 160 036,90	0,00	3 160 036,90	0,00	0,00	3 160 036,90	3 160 036,90	0,00
	32.30.51.5.01 Työhönsijoittumisen ja ammatinvalinnanohjauksen erityis-menot.	466 332,68	286 391	286 390,54	0,00	286 390,54	0,00	0,00	286 390,54	286 390,54	0,00

	32.30.51.5.02 Ryhmä- ja muiden palveluiden hankinta	1 623 955,03	2 270 469	2 270 468,59	0,00	2 270 468,59	0,00	0,00	2 270 468,59	2 270 468,59	0,00
	32.30.51.5.03 Pitkäaikaistyöttömien eläke-edellytysten selvittäminen	61 462,67	52 989	52 988,92	0,00	52 988,92	0,00	0,00	52 988,92	52 988,92	0,00
	32.30.51.5.04 Liikkuvuusavustus	565 868,68	537 698	537 697,59	0,00	537 697,59	0,00	0,00	537 697,59	537 697,59	0,00
	32.30.51.5.05 Muuttoavustus	21 494,01	12 491	12 491,26	0,00	12 491,26	0,00	0,00	12 491,26	12 491,26	0,00
32.30.64	Työllisyysperusteiset siirtomenot investointeihin (arviomääräraha)	6 759 234,00	1 730 256	1 730 256,00		1 730 256,00	0,00				
	32.30.64.1 Investointiavustus	2 907 626,00	0	0,00		0,00	0,00				
	32.30.64.2 Työllisyysohjelma	3 851 608,00	0	0,00		0,00	0,00				
32.50.64	EU:n rakennerahastojen ja valtion rahoitusosuus EU:n rakennerahasto-ohjelmiin ohjelmakaudella 2007-2013 (arviomääräraha)	28 487 488,96	31 665 059	31 665 059,43		31 665 059,43	0,00				
	32.50.64.1 EAKR-2007-2013	17 842 359,21	14 578 826	14 578 826,02		14 578 826,02	0,00				
	32.50.64.1.1 EAKR pl. Kainuu	17 745 307,21	14 501 961	14 501 961,02		14 501 961,02	0,00				
	32.50.64.1.3 Tavoite 3 ja ENPI CBC	97 052,00	76 865	76 865,00		76 865,00	0,00				
	32.50.64.2 ESR 2007-2013 pl. Kainuu	10 616 153,70	17 086 233	17 086 233,41		17 086 233,41	0,00				
	32.50.64.7 ESR 2000-2006	28 976,05	0	0,00		0,00	0,00				
32.60.40	Energiatuki (arviomääräraha)	746 989,00	1 310 601	1 310 601,00		1 310 601,00	0,00				
	33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	4 857 389,54	5 434 000	4 714 285,74	0,00	4 714 285,74	719 714,26	0,00	0,00	0,00	0,00
33.20.31	Valtion korvaus kunnille kuntouttavan työtoiminnan järjestämisestä (arviomääräraha)	507 018,43	1 040 000	498 304,10		498 304,10	541 695,90				
33.20.52	Valtionosuus työmarkkinatuesta (arviomääräraha)	4 350 371,11	4 394 000	4 215 981,64		4 215 981,64	178 018,36				
	33.20.52.2 Palkkatuen perustuki	4 187 143,87	4 200 000	4 026 286,74		4 026 286,74	173 713,26				
	33.20.52.3 Starttirahan perustuki	163 227,24	194 000	189 694,90		189 694,90	4 305,10				
	35. Ympäristöministeriön hallinnonala	2 229 059,34	3 391 749	1 717 406,85	1 674 342,61	3 391 749,46	0,00	2 045 076,63	5 339 126,84	3 091 702,18	2 224 424,66
35.01.01	Ympäristöministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	32 100,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	23 000,00	23 000,00	0,00	0,00
	35.01.01.09 Aluehallinnon kehittämiss-hankeet	32 100,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	23 000,00	23 000,00	0,00	0,00
35.01.29	Ympäristöministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	129 222,68	97 699	97 699,25		97 699,25	0,00				
35.01.65	Avustukset järjestöille ja ympäristönhoitoon (siirtomääräraha 3 v)	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	74 268,00	74 268,00	74 268,00	0,00
35.10.21	Eräät luonnonsuojelun menot (siirtomääräraha 3 v)	54 000,00	54 000	13 575,40	40 424,60	54 000,00	0,00	28 188,68	82 188,68	33 769,22	48 419,46
35.10.61	Ympäristösuojelun edistäminen (siirtomääräraha 3v)	50 000,00	20 000	0,00	20 000,00	20 000,00	0,00	10 000,00	30 000,00	1 870,00	28 130,00

	35.10.61.1 Avustukset vesiensuojelua edistäviin investointeihin	50 000,00	20 000	0,00	20 000,00	20 000,00	0,00	10 000,00	30 000,00	1 870,00	28 130,00
35.10.63	Luonnonsuojelualueiden hankinta- ja korvausmenot (siirtomääräraha 3 v)	1 396 736,66	1 752 604	1 404 172,71	348 430,79	1 752 603,50	0,00	1 150 905,31	2 903 508,81	2 317 798,01	585 710,80
	35.10.63.1 Luonnonsuojelualueiden hankinnasta ja korvauksesta aiheutuvat menot	1 396 736,66	1 731 604	1 383 172,71	348 430,79	1 731 603,50	0,00	1 150 905,31	2 882 508,81	2 296 798,01	585 710,80
	35.10.63.2 Yhteistoimintasopimusten perusteella maksettavat palkkiot (EK) (enintään)	0,00	21 000	21 000,00	0,00	21 000,00	0,00	0,00	21 000,00	21 000,00	0,00
35.10.64	EU:n ympäristörahasen osallistuminen ympäristö- ja luonnonsuojeluhankkeisiin (siirtomääräraha 3 v)	0,00	837 447	0,00	837 446,71	837 446,71	0,00	184 602,49	1 022 049,20	0,00	1 022 049,20
35.10.77	Ympäristötyöt (siirtomääräraha 3 v)	430 000,00	440 000	163 723,49	276 276,51	440 000,00	0,00	407 455,15	847 455,15	544 251,95	303 203,20
35.20.64	Avustukset rakennusperinnön hoitoon (siirtomääräraha 3 v)	137 000,00	190 000	38 236,00	151 764,00	190 000,00	0,00	166 657,00	356 657,00	119 745,00	236 912,00
Määrärahatilit yhteensä		123 488 693,72	118 576 547	108 278 273,06	8 864 651,68	117 142 924,74	1 433 622,36	10 765 852,49	77 705 547,75	66 626 354,10	10 965 318,49

Lapin ELY-keskuksen talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella													
Valtuudet ja niiden käyttö (1 000 €) 1)								Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1 000 €)					
Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy ²⁾	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö ³⁾	Vuoden 2011 valtuudet						Talousarvionot 2011	Määrärahatarve 2012	Määrärahatarve 2013	Määrärahatarve 2014	Määrärahatarve myöhemmin	Määrärahatarve yhteensä
		Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittavissa 2012 TA:ssa						
29.10.34 Valtionosuus ja -avustus oppilaitosten perustamiskustannuksiin	11 800	750	0	750	750	0	0	1 102	913	837	837	2 396	4 982
Aikaisempien vuosien valtuudet	11 800							427	838	837	837	2 396	4 907
Vuonna 2011 käytettävissä olleet valtuudet		750		750	750			675	75				75
29.30.52 Valtionosuus vapaan sivistystyön perustamiskustannuksiin	480	0	0	0	0	0	0	80	0	0	0	0	0
Aikaisempien vuosien valtuudet	480							80					0
Vuonna 2011 käytettävissä olleet valtuudet				0		0							0
29.80.34 Valtionosuus ja -avustus yleisten kirjastojen perustamiskustannuksiin	863	0	0	0	0	0	0	119	158	95	95	95	445
Aikaisempien vuosien valtuudet	863							119	158	95	95	95	445
Vuonna 2011 käytettävissä olleet valtuudet				0		0							0
31.30.64 Saariston yhteysalusliikenne-palvelujen ostot ja kehittäminen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aikaisempien vuosien valtuudet													0
Vuonna 2011 käytettävissä olleet valtuudet				0		0							0
31.30.66 Yhteysaluspalvelujen ostosopimukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aikaisempien vuosien valtuudet													0
Vuonna 2011 käytettävissä olleet valtuudet				0		0							0
32.20.43 Kansainvälistymisavustus yritysten yhteishankkeisiin	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aikaisempien vuosien valtuudet													0
Vuonna 2011 käytettävissä olleet valtuudet				0		0							0
32.30.45 Yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden tukeminen	8 331	910	624	1 534	1 487	47	47	2 117	1 835	861	350	71	3 116
Aikaisempien vuosien valtuudet	8 331							2 047	1 268	365	66		1 699

Vuonna 2011 käytettävissä olleet valtuudet		910	624	1 534	1 487	47	47	70	567	496	283	71	1 417
32.30.51. Työllistämis-, koulutus- ja erityisotoimet	17 907	4 747	0	4 747	4 721	26	0	5 078	7 072	969	0	0	8 041
Aikaisempien vuosien valtuudet	17 907							5 078	2 351	969			3 320
Vuonna 2011 käytettävissä olleet valtuudet	4 747			4 747	4 721	26			4 721				4 721
32.30.64. Työllisyysperusteiset siirtomenot investointeihin	11 212	1 210	115	1 325	924	401	401	1 730	3 666	1 147	124	0	4 938
Aikaisempien vuosien valtuudet	11 212							1 730	3 266	747			4 014
Vuonna 2011 käytettävissä olleet valtuudet		1 210	115	1 325	924	401	401		400	400	124		924
32.50.63 Kainuun kehittämisraha	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aikaisempien vuosien valtuudet													0
Vuonna 2011 käytettävissä olleet valtuudet				0		0							0
32.50.64 EU:n rakennerahastojen rahoitusosuus EU:n rakennerahasto-ohjelmiin ohjelmakaudella 2007-2013	119 879	36 051	21 025	57 076	35 633	21 443	21 443	31 754	45 952	17 673	1 614	0	65 239
Aikaisempien vuosien valtuudet, josta	119 879							27 763	29 303	4 304			33 607
- korkotuki- tms. valtuudet ⁴⁾													0
Vuonna 2011 käytettävissä olleet valtuudet		36 051	21 025	57 076	35 633	21 443	21 443	3 991	16 649	13 369	1 614		31 632
32.60.40. Energiatuki	3 592	1 401	0	1 401	1 401	0	0	1 311	1 000	790	334	61	2 185
Aikaisempien vuosien valtuudet	3 592							1 135	510	361	89		960
Vuonna 2011 käytettävissä olleet valtuudet		1 401		1 401	1 401	0		176	490	429	245	61	1 225
35.10.63 Luonnonsuojelualueiden hankinta- ja korvausmenot	0	500	0	500	0	500	0	0	0	0	0	0	0
Aikaisempien vuosien valtuudet													0
Vuonna 2011 käytettävissä olleet valtuudet		500		500		500							0
35.10.77 Ympäristötyöt	200	0	0	0	0	0	0	14	186	0	0	0	186
Aikaisempien vuosien valtuudet	200							14	186				186
Vuonna 2011 käytettävissä olleet valtuudet				0		0							0
Yhteensä	174 265	45 569	21 764	67 333	44 915	22 417	21 891	43 304	60 782	22 372	3 354	2 623	89 132
Aikaisempien vuosien valtuudet, josta	174 265							38 393	37 881	7 679	1 088	2 491	49 138
- korkotuki- tms. valtuudet ⁴⁾	0							0	0	0	0	0	0
Vuonna 2011 käytettävissä olleet valtuudet		45 569	21 764	67 333	44 915	22 417	21 891	4 912	22 902	14 693	2 266	132	39 994
Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan EAKR-valtuudet mom. 32.50.64 sisältävät TEKESin valtuudet ja valtuuksien käytön.													
Valtuuksien käytöstä aiheutuneet menot eivät sisälly vuoden 2011 talousarviomeneihin, koska menot on maksanut TEKES, eikä ne ole näinollen ELY-keskusten kirjanpidossa.													

¹⁾ Valtuuden ja sen käytön määräksi merkitään tehdyn tilauksen sopimushinta tai sitoumuksen määrä silloin, kun valtuus on rajattu alun perin muulla tavalla, mutta valtuuden käytön johdosta annetaan euromääräinen sitoumus. Korkotuetun lainakannan enimmäismääränä määritellyt korkotukivaltuudet ja muut vastaavat valtuudet eritellään lisäksi omilla riveillään.

2) Myös pääluokan tai luvun päätösosassa myönnetyt valtuudet sisällytetään taulukkoon. Tällöin luvun tai momentin numerotunnukseksi merkitään "00."												
3) Esitetään yhteismäärä niistä aikaisempina varainhoitovuosina käytetyistä valtuuksista, joista varainhoitovuotena on aiheutunut menoja tai joista aiheutuu menoja tulevana varainhoitovuosina.												
4) Korkotukilainojen lainakannan enimmäismääränä tai valtionapuun oikeuttavien kustannusten enimmäismääränä tai muulla vastaavalla tavalla myönnettyjen valtuuksien määrä. Erittely esitetään vain, jos momentti (ja yhteensä) sisältää tällä tavoin määriteltyjä valtuuksia.												
32.50.64 vuoden 2010 laskelmalla onvirhe uusittavissa valtuuksissa, oikea summa nyt v.2011 ilmoituksessa uusitussa valtuudessa												